

กิจกรรมและความเคลื่อนไหวของสมาคม

ในรอบปีที่ผ่านมา สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ยังคงยืนหยัดการทำหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพ สื่อวิทยุและโทรทัศน์ ในการติดตาม มีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิรูปสื่อ และส่งเสริมการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความชำนาญให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ เพื่อจะได้สามารถผลิตรายการที่ดี มีคุณภาพให้กับผู้ชม ผู้ฟังได้ต่อไป

สำหรับกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว แบ่งได้ดังนี้

งานด้านสิทธิเสรีภาพ

สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ทวีความรุนแรงมากขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา การปะทะครั้งสำคัญระหว่างฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายคัดค้าน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการชุมนุมหลายครั้งโดยมีสื่อมวลชนอยู่ตรงกลาง ทำให้เกิดเวทีวิวาทะหลายครั้งและมีกรณี นักข่าว-ช่างภาพ ถูกทำร้าย ช่มชู้ คุกคาม ถึงขั้นบุกปิดล้อมสำนักข่าว ทำให้เกิดบรรยากาศที่ไม่ปลอดภัยแก่นักข่าวภาคสนาม สมาคมฯ ได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างกลุ่มต่างๆ เกี่ยวกับบทบาทและภารกิจของทีมข่าวในพื้นที่กับการตัดสินใจนำเสนอข่าว ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของบรรณาธิการในสถานี่ อีกทั้งส่งจดหมายไปยังผู้เกี่ยวข้องให้เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น

สมาคมฯ ยังมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์กรสื่อพันธมิตรทั้งในและต่างประเทศ เช่น SEAPA ออกแถลงการณ์และข่าวเผยแพร่หลายฉบับแสดงจุดยืนชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยกับการคุกคามและแทรกแซงสื่อในทุกรูปแบบ เพราะกระทบโดยตรงถึงเสรีภาพในการทำงานของสื่อมวลชนอันหมายถึงโอกาสของคนในสังคมที่จะได้รับรู้ข่าวสารด้วยเช่นกัน และคัดค้านการสรรหา กสช. ที่ไม่โปร่งใส มีผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งน่าดีใจที่คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดตัดสินให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ ซึ่งก็เป็นภารกิจที่สมาคมฯ ต้องทำต่อไปเพื่อผลักดันให้เกิด กสช.ที่เป็นความหวังของสังคมได้อย่างแท้จริง (อ่านรายละเอียดในแถลงการณ์ท้ายเล่ม)

นอกจากนี้ สมาคมฯ ยังเป็นผู้ริเริ่มเชิญบรรณาธิการข่าววิทยุและโทรทัศน์ช่องต่างๆ มาหารือเพื่อกำหนดกรอบการกำกับดูแลกันเอง และวางแนวทางสร้างสมาชิวิชาชีพวิทยุโทรทัศน์เพื่อควบคุมจริยธรรมของสื่อ และปกป้องสิทธิเสรีภาพของการทำงานสื่อในเวลาเดียวกันก็มุ่งหวังจะให้ป็นองค์กรที่ทำหน้าที่พิทักษ์ดูแลสิทธิเสรีภาพของผู้ที่ถูกละเมิดจากการทำงานของสื่อด้วย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

งานด้านวิชาการ / อบรมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนา

สมาคมฯ ได้รับการสนับสนุนที่ดีมากจากองค์กรธุรกิจ และองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหาผลกำไรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่คนในแวดวงสื่อวิทยุโทรทัศน์ เช่น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการนักวิทยุ-โทรทัศน์ท้องถิ่น 4 ภาค จำนวน 4 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งวิทยุชุมชน วิทยุธุรกิจ ขนาดเล็ก เคเบิลทีวี และผู้สื่อข่าวพิเศษ (stringers) ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ จากนั้นก็จะเป็น หลักสูตร อีก 2 ครั้ง สร้าง trainers คนไทย ผลิตรายการที่มีความรู้ด้านวิทยุโทรทัศน์ และมีทักษะด้านการสอน สามารถถ่ายทอดให้คนอื่น ๆ และมี โครงการผลิตคู่มือให้นักข่าววิทยุโทรทัศน์เพื่อแจกจ่ายแก่ผู้สนใจ ซึ่งทั้งหมดได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก INTERNEWS

เราร่วมมือกับ British Council จัดสัมมนาเกี่ยวกับสื่อในยุคใหม่ และมีโครงการร่วมกันเฟ้นหานักข่าวตัวแทน ประเทศไทย ไปร่วมการสัมมนาระดับนานาชาติที่ประเทศ สกอตแลนด์ สมาคมฯ ร่วมมือกับฝ่ายข่าวสารและประชาสัมพันธ์ สถานทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย จัดสัมมนาเรื่องกฎระเบียบที่เหมาะสมสำหรับสื่อกระจายเสียงไทย โดยเชิญอดีต กรรมการการ โทรคมนาคมฯ (FCC) ของสหรัฐฯ มาแลกเปลี่ยนความเห็น พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าฟังได้โดยไม่เสีย ค่าใช้จ่ายใดๆ

สมาคมฯ ร่วมมือกับมูลนิธิ ฟรีดริค เอแบร์ท จากเยอรมนี จัดการอบรมให้กับนักวิทยุท้องถิ่นในต่างจังหวัดเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ที่ต้องทำงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม มิได้มุ่งผลประโยชน์ตอบแทนทางธุรกิจเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังได้รับงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อเป็นสื่อกลางในการผลิตและรวบรวม ข่าวสารสำคัญของสื่อกระจายเสียง และกำลังอยู่ระหว่างการผลิต สื่อเสียงและภาพเกี่ยวกับ “ปฏิรูปสื่อ” เตรียมแจกจ่ายให้กับ สื่อทุกแขนงไปออกอากาศเผยแพร่ความรู้ในเรื่องดังกล่าวต่อไป

มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ มอบความไว้วางใจให้ สมาคมฯ เป็นผู้จัดการประกวดข่าว-สารคดี วิทยุและโทรทัศน์ **รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์** ส่วนบมจ. ทู ก็สนับสนุนการอบรม และประกวดรางวัลสำหรับนักศึกษาสายนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชนภายใต้โครงการ “สายฟ้าน้อย”

นอกจากนี้ยังมีการเสวนาในประเด็นร้อนทางการเมือง และเรื่องเกี่ยวกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ที่สมาคมฯ ร่วมมือกับองค์กร วิชาชีพสื่อ รวมทั้งเครือข่ายพันธมิตรอื่นๆ จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เช่น ร่วมกับโครงการติดตามและเฝ้าระวังสื่อ (media monitor) ประมวลภาพรวมการนำเสนอข่าวของโทรทัศน์และวิทยุช่อง ต่างๆ และยังมีโครงการรายงานข่าววิทยุและโทรทัศน์ร่วมกับ ศูนย์ข่าวอิศรา อมรินทร์ (www.tjanews.or.th) สนับสนุนโดย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ เป็นต้น

งานสมาชิกสัมพันธ์

ปีนี้เป็นปีที่ 2 ที่สมาคมฯ ประกาศมอบทุนการศึกษา ให้กับ บุตร-ธิดาสมาชิก เพื่อผ่อนภาระค่าใช้จ่ายในยามเศรษฐกิจไม่ดี และมีปัญหาน้ำมันราคาแพง ซึ่งงบประมาณดังกล่าวมาจากโครงการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ที่สมาคมฯ จัดขึ้นทุกปีโดยได้รับการสนับสนุนอย่างดีมาก ทั้งจากองค์กรธุรกิจเอกชน และสื่อวิทยุโทรทัศน์ช่องต่างๆ เงินรายได้นั้นก็นำมาใช้จ่ายในกิจกรรมทุกอย่างของสมาคมฯ ดังได้กล่าวข้างต้น

ที่พิเศษและสมาคมฯ จะผลักดันให้เป็นกิจกรรมเพื่อสมาชิกในปีนี้ ก็คือ สวัสดิการด้านต่างๆ เช่น ทุนการศึกษาระดับปริญญาโท รวมทั้งทุนการไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ และส่วนลดพิเศษในการซื้อหนังสือจากร้านหนังสือชั้นนำและสำนักพิมพ์ต่างๆ

งานต่างประเทศ

นอกจากความร่วมมือในการจัดกิจกรรมอบรม เสวนาต่างๆ แล้ว สมาคมฯ ก็มีความร่วมมือในฐานะองค์กรวิชาชีพสื่อวิทยุโทรทัศน์ สานความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นๆ ระดับนานาชาติ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง เกี่ยวกับสถานการณ์สื่อที่เกิดขึ้นในเมืองไทย อีกทั้งได้มีเวทีแลกเปลี่ยนนำประสบการณ์จากต่างประเทศมาปรับใช้กับบริบทที่เป็นแบบไทยๆ

ล่าสุด สมาคมฯ ร่วมกับ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติและสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้มีโอกาสต้อนรับคณะที่ปรึกษาสมเด็จพระราชาธิบดีและสมาชิกรัฐสภา แห่งประเทศภูฏาน ที่เดินทางมาเยือนเมืองไทย ตามคำเชิญของ United Nation Development Programme (UNDP) เพื่อศึกษาดูงาน ระบบบริหารราชการแผ่นดิน องค์กรอิสระ และสื่อมวลชน เพื่อเตรียมรับที่ภูฏานจะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขในปี พ.ศ. 2550 เป็นต้น

ยังมีการอีกมาก ที่สมาคมฯ จะทำในปีนี้และปีต่อไป ซึ่งคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดใหม่ก็จะเป็นผู้สานงานต่อ และจะต้องขอแรงสนับสนุนจากสมาชิกสมาคมฯ ทุกท่าน ช่วยผลักดันต่อไป

บรรยากาศการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2548

1 วันที่ 20 สิงหาคม 2548 เวลา 11.00 น. ณ ห้องประชุมอิตรา อมรินทร์กุล อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

งานส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ : สัมมนา / เสวนา / ยื่นหนังสือ

2 สมาคมฯ จัดเสวนาเนื่องในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2548 เรื่อง “วิทยุ-โทรทัศน์ไทย หลังได้ กสท. - ร่างพ.ร.บ.ประกอบกิจการฯ” 20 สิงหาคม 2548

3 วันที่ 22 กันยายน 2548 ร่วมกับสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ จัดเสวนาเรื่อง “ระดมสมองสร้างหลักประกันเสรีภาพสื่อไทย” ณ สมาคมนักข่าวฯ ถนนสามเสน

4-5 วันที่ 15 กันยายน 2548 ร่วมกับสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ จัดเสวนาเรื่อง “มองปรากฏการณ์ แกรมี่ ชื่อหุ่น โปสต์-มดิชน ธุรกิจการเมืองและเสรีภาพสื่อมวลชน?”

6 วันที่ 23 กันยายน 2548 7 องค์การพันธมิตรร่วมยื่นหนังสือขอให้งดเว้นการเลือกผู้สมัครกสท.ต่อนายสุชน ชาลีเครือ ประธานวุฒิสภา

- 1-2 วันที่ 29 มกราคม 2549 สมาคมฯ ร่วมกับ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ จัดเสวนาเรื่อง “ขายหุ้นชินคอร์ป 73,000 ล้านบาท ตรงไปตรงมาจริงหรือ?”
- 3-5 วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 สมาคมฯ ร่วมกับสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ และสถาบันนักวิชาการสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย(สสมท.) จัดเสวนาเรื่อง “ขายหุ้นชินคอร์ป ไอทีวีและไทยคม ขุนข้ามชาติครอบงำ?”
- 6-8 วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2549 บรรยายภาคแถลงข่าวการนำเสนอผลการติดตาม การรายงานข่าว เหตุการณ์ชุมนุม วันเสาร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 (Media Mornitor)
- 9 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549 สถานีโทรทัศน์ไอทีวียื่นหนังสือชี้แจงสมาคมฯ ในการรายงานข่าวผู้ชุมนุมที่ห้องสนามหลวง
- 10 วันที่ 22 มีนาคม 2549 สมาคมฯ ร่วมกับสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ ยื่นจดหมายเปิดผนึกถึงนายกรัฐมนตรีทวงคำตอบมาพบปะสื่อ

- 1-2 นายสมชาย แสวงการ นายกสสมาคมและกรรมการสมาคมฯ ไปให้กำลังใจใจคมชัดลึกกรณีกฎม็อบชวนาคุกคาม วันที่ 30 มีนาคม 2549 ณ อาคารเนชั่น ถ.บางนา
- 3-5 วันที่ 5 เมษายน 2549 สมาคมวิชาชีพสื่อมวลชนรวมพลังต้านคุกคามสื่อ

งานวิชาการ : อบรมพัฒนาทักษะ / ประกวดรางวัล

- 6-8 วันที่ 7 - 9 ตุลาคม 2548 อบรมนักวิทยุท้องถิ่น ครั้งที่ 2 ประจำปี 2548 ณ โรงแรมเจริญธานีปรีณเชส อ.เมือง จ.ขอนแก่น สนับสนุนโดย FES
- 9-10 วันที่ 25 - 28 พฤศจิกายน 2548 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการนักข่าวสายฟ้าน้อย รุ่นที่ 3 ณ โรงแรมริชมอนด์ ต.บางกระสอ จ.นนทบุรี
- 11 กรรมการสมาคมฯ และกรรมการแสงชัยฯ พบคุณมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ กรรมการ ผู้อำนวยการใหญ่ เรื่องการจัดงานประกาศผลรางวัลแสงชัยฯ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ห้องประชุม อสมท. ถ.พระราม 9

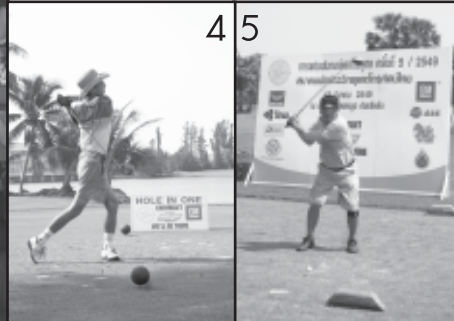

1-5 วันที่ 11 เมษายน 2549 ประกาศผลและพิธีมอบรางวัลข่าว-สารคดีวิทยุและโทรทัศน์ รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2548 ณ ห้องส่ง 1 บมจ. อสมท

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการนักวิทยุโทรทัศน์ท้องถิ่น 4 ภาค ประจำปี 2549 สนับสนุนโดย Internews

- 6 - ภาคใต้ จัดวันที่ 29 เมษายน - 2 พฤษภาคม 2549 ณ โรงแรมชาสุระ แกรนด์วิว อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
- 7 - ภาคกลาง จัดวันที่ 26 - 29 พฤษภาคม 2549 ณ โรงแรมรัตน อ.เมือง จ.ชลบุรี
- 8 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ 17 - 20 มิถุนายน 2549 ณ โรงแรมสีมาธานี อ.เมือง จ.เชียงใหม่
- 9 - ภาคเหนือ วันที่ 13 - 16 กรกฎาคม 2549 ณ บ้านธารแก้ว อ.เมือง จ.เชียงใหม่

10 วันที่ 1 - 3 กรกฎาคม 2549 ร่วมกับสถาบันพัฒนาสื่อมวลชนฯ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การรายงานข่าวสิทธิเด็ก” สนับสนุนโดยยูนิเซฟ ณ โรงแรมเวลด์ม พัทยา จ.ชลบุรี และวันที่ 6 - 9 กรกฎาคม 2549 จัดการอบรมเป็นวิทยากร “การรายงานข่าวสิทธิเด็กและจริยธรรม” ณ ห้องประชุม 201 อาคาร 2 มหาวิทยาลัยรังสิต จ.ปทุมธานี

งานสมาชิกสัมพันธ์และกิจกรรมพิเศษ

1-5 วันที่ 17 มีนาคม 2549 กิจกรรมการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ครั้งที่ 5 ณ สนามกอล์ฟเลควูด คันทรี่คลับ ถ.บางนา-ตราด

งานต่างประเทศ

- 6-7 วันที่ 7 สิงหาคม 2549 ร่วมกับสำนักข่าวสารและประชาสัมพันธ์ สถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย จัดสัมมนาเรื่อง “การกำกับดูแลและกฎระเบียบที่เหมาะสมสำหรับสื่อกระจายเสียงไทย” ณ ห้องประชุมอิตรา อมรินทร์ ชั้น 3 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ถ.สามเสน
- 8 วันที่ 8 สิงหาคม 2549 องค์กรวิชาชีพสื่อ พบปะกับคณะที่ปรึกษาสมเด็จพระราชาธิบดีและสมาชิกรัฐสภา ประเทศภูฏาน ณ อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ ถ.สามเสน

ประกาศสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
การประกวดข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุยอดเยี่ยม
รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2548

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้รับมอบหมายจากมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ให้เป็นผู้ดำเนินการจัดประกวดข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุยอดเยี่ยมประจำปี 2548 เพื่อประกาศเกียรติคุณและมอบรางวัลแก่เจ้าของผลงานผู้ชนะการประกวด โดยมีหลักเกณฑ์การส่งผลงานเข้าประกวด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตรายการข่าวและสารคดีของสถานีวิทยุต่าง ๆ พัฒนาคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เน้นการผลิตรายการข่าวและสารคดีวิทยุที่มีคุณภาพ มีคุณค่าต่อผู้ฟัง และมีศักยภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคม
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตรายการข่าวและสารคดีวิทยุมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมและจรรยาบรรณของสื่อมวลชน
3. เพื่อให้เป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ทำงานด้านรายการข่าวและสารคดีวิทยุ

ประเภทรางวัล

รางวัลข่าวและสารคดีวิทยุมี 2 ประเภท ได้แก่

1. ข่าวประกอบเสียง

- 1.1 ยอดเยี่ยม 1 รางวัล เงิน 30,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ
- 1.2 ชมเชย 1 รางวัล เงิน 10,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

2. สารคดีวิทยุ

- 2.1 ยอดเยี่ยม 1 รางวัล เงิน 30,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ
- 2.2 ชมเชย 1 รางวัล เงิน 10,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

เงื่อนไขการประกวด

ผลงานที่ส่งเข้าประกวด ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. การออกอากาศ ต้องเป็นงานที่ได้เคยออกอากาศจริงในประเทศไทย โดยระบุ สถานี วันเวลาที่ออกอากาศอย่างชัดเจน
2. กระบวนการผลิต ต้องเป็นการผลิตขึ้นเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบหรือทำสำเนาส่วนหนึ่งส่วนใดจากผลงานของผู้อื่น โดยผู้ผลิตและเจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องเป็นคนไทย
3. ระยะเวลาการเผยแพร่ ต้องเป็นงานที่เผยแพร่ทางสถานีวิทยุ ระหว่าง 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2548
4. จำนวนผลงานที่ส่งประกวด ผู้ผลิตแต่ละรายหรือสถานี ส่งผลงานเข้าประกวดได้โดยไม่จำกัดจำนวน
5. การรับรองการออกอากาศ ผลงานที่ส่งประกวดต้องมีใบรับรองการออกอากาศจากนายสถานีวิทยุที่ได้เผยแพร่ผลงานดังกล่าว

รายละเอียดการส่งผลงานเข้าประกวด

1. ต้องทำสำเนาเทปผลงานขึ้นดังกล่าว ในรูป Cassette tape หรือ CD จำนวน 2 ชุดต่อเรื่อง
2. แนบรายละเอียดของผลงาน จำนวน 2 ชุด ดังนี้
 - 2.1 ชื่อเรื่อง ชื่อผู้จัดทำ เบอร์ติดต่อ ชื่อหัวหน้างานผู้รับรอง
 - 2.2 บทคัดย่อ สรุปเรื่องราว พร้อมเหตุผลประกอบการเสนอผลงานขึ้นนั้น ๆ ความยาว 1-2 หน้า โดยอธิบายในประเด็นดังนี้
 - (1) วัตถุประสงค์ในการเสนอผลงาน
 - (2) ความเด่น ลักษณะเฉพาะ หรือความพิเศษของผลงาน
 - (3) คุณค่าของผลงานต่อสังคม
 - 2.3 ความยาวของเรื่องที่น่าเสนอ วัน เวลา และสถานที่ออกอากาศ
 - 2.4 บทของผลงานดังกล่าว (Script)
 - 2.5 ข้อมูลประกอบอื่นๆ (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การตัดสิน

การพิจารณาผลงานที่ส่งประกวดมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. คุณค่าข่าว/สารคดี เป็นผลงานที่สร้างสรรค์สังคม ก่อให้เกิดสิ่งดี ๆ ขึ้นในสังคมไทย
2. มีการค้นคว้าข้อมูล การเขียน และกระบวนการผลิตทางวิทยุที่ดี
3. ประเด็นมีความลึก ชัดเจน และแหลมคม ทำให้เห็นแง่มุมใหม่ ๆ
4. มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม
5. มีจริยธรรมในการคัดเลือกและนำเสนอผลงาน
6. เป็นต้นฉบับของผู้ส่งเข้าประกวดเอง ไม่ได้ลอกเลียนแบบใครมา

การส่งผลงานเข้าประกวด

ผู้สนใจ ส่งผลงานได้ที่สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เลขที่ 538/1 ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กทม. 10300
โทรศัพท์. 02-2438479 / 06-5224288 โทรสาร. 02-2438489 ภายในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549

คำนิยาม

ข่าวประกอบเสียง คือการรายงานข่าวที่ผู้สื่อข่าวได้เลือกใช้เสียงบรรยากาศในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เสียงประกอบจากแหล่งข่าว หรือแหล่งข้อมูล และเสียงผู้ถูกสัมภาษณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับข่าว มาประกอบข่าวออกอากาศ เพื่อเสริมให้เนื้อหาที่น่าสนใจและความน่าเชื่อถือ รวมทั้งทำให้ข่าวมีสีสันมากกว่าการรายงานแต่เสียงของผู้สื่อข่าวเพียงอย่างเดียว

ปัจจุบันการรายงานข่าวทางสถานีวิทยุส่วนใหญ่ในประเทศไทย มักจะเน้นที่การรายงานของผู้สื่อข่าวเป็นหลัก มีอยู่บ้างที่นำเสียงผู้ให้สัมภาษณ์มาใช้ประกอบข่าว แต่การใช้เสียงดังกล่าวมักจะไม่ค่อยได้มาตรฐาน อาทิ บทนำเข้าเสียง(Cue) มักจะซ้ำกับเนื้อหาในเสียงสัมภาษณ์ คุณภาพของเสียงต่ำจนฟังไม่รู้เรื่อง ซึ่งอาจจะเกิดจากเครื่องมือที่ด้อยคุณภาพหรือผู้สื่อข่าวขาดความเอาใจใส่ ไม่ได้ใช้เสียงสัมภาษณ์เพื่อการสื่อข่าวที่ดีพอ ทั้งในแง่เทคนิคการนำเสนอและการสื่อข่าว เป็นต้น

ข่าวประกอบเสียงที่ดีจะสะท้อนคุณสมบัติของผู้สื่อข่าววิทยุดังต่อไปนี้

1. ทักษะในการจับประเด็นข่าว
2. ทักษะในการสัมภาษณ์และเลือกใช้เสียงสัมภาษณ์
3. ทักษะในการเขียน การสร้างความสมดุลของข่าว และการรายงานข่าว
4. ทักษะในการจัดโครงสร้างข่าว ไม่ใช่เสียงประกอบโดยขาดหลักการสื่อความหมาย
5. ทักษะในการใช้เทคนิคการทำข่าววิทยุ

สารคดีวิทยุ คือการนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่งทางวิทยุได้อย่างน่าสนใจ โดยใช้ศิลปะและองค์ประกอบทางเสียงอย่างน้อย 2 ประเภท จากเสียงประกอบประเภทต่าง ๆ เช่น รายงานผู้สื่อข่าว เสียงสัมภาษณ์ เสียงธรรมชาติ เสียงดนตรี เสียงบุคคลหรือเหตุการณ์ในอดีต เป็นต้น โดยนำเสียงแต่ละประเภทมาแทรกเป็นระยะ ๆ อย่างเหมาะสม สารคดีวิทยุที่ดีจะสามารถให้ภาพ ให้อารมณ์ ความรู้สึกกับผู้ฟังอย่างมาก

สารคดีวิทยุไม่ควรจะสั้นจนเกินไป เนื่องจากอาจได้ใจความไม่ครบถ้วน ความยาวขั้นต่ำอยู่ที่ประมาณตั้งแต่ 2 นาทีขึ้นไป ส่วนความยาวโดยรวมขึ้นอยู่กับรูปแบบและเนื้อหารายการ ตลอดจนเวลาในการออกอากาศ

สารคดีวิทยุที่ดีจะสะท้อนคุณสมบัติของผู้สื่อข่าววิทยุดังต่อไปนี้

1. ทักษะในการค้นคว้าหาข้อมูลรอบด้าน
2. ทักษะในการเลือกประเด็น
3. ทักษะในการเขียนข่าว เสนอรายงานที่สมดุลในการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การเลือกเสียงประกอบ (Clip) ที่สามารถเล่าเรื่องได้เหมาะสมที่สุด
4. ทักษะในการสัมภาษณ์
5. ทักษะในการใช้เสียงประกอบเพื่อให้เกิดภาพได้อย่างเหมาะสม ไม่สะเปะสะปะไร้ทิศทาง ไม่ว่าจะเป็นเสียงเหตุการณ์ (Sound effect) เพลง หรือเสียงสัมภาษณ์เพื่อสร้างสีสันกับสารคดี โดยที่ไม่ก่อให้เกิดความสับสน

ประกาศสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

การประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม

รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2548

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้รับมอบหมายจากมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ให้เป็นผู้ดำเนินการจัดประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยมประจำปี 2548 เพื่อประกาศเกียรติคุณและตัดสินมอบรางวัลแก่เจ้าของผลงานผู้ชนะการประกวด โดยมีหลักเกณฑ์การส่งผลงานเข้าประกวด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้ผู้จัดทำข่าวของสถานีโทรทัศน์ทุกประเภท มีการพัฒนาความคิดและเป้าหมายในการทำงาน โดยเน้นการผลิตข่าวที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อการสร้างสรรค์และเปลี่ยนแปลงสังคมไทยให้ดีขึ้น
2. เพื่อสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้ผลิตข่าวโทรทัศน์มีจิตสำนึก รวมทั้งให้ความสำคัญกับเรื่องของจรรยาบรรณของสื่อมวลชนในการผลิตข่าว
3. เพื่อส่งเสริมกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานด้านการทำข่าวโทรทัศน์ ซึ่งเป็นวิชาชีพด้านการสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน

ประเภทรางวัล

มูลนิธิ แสงชัย สุนทรวัฒน์ จะสนับสนุนรางวัลสำหรับการประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม โดยแบ่งรางวัลเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทข่าวสืบสวนสอบสวน

- 1.1 รางวัลข่าวสืบสวนสอบสวนยอดเยี่ยม จำนวน 1 รางวัล เป็นเงิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) พร้อมโล่เกียรติยศ
- 1.2 รางวัลข่าวสืบสวนสอบสวนชมเชย รางวัลละ 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) พร้อมโล่เกียรติยศ

2. ประเภทสารคดีเชิงข่าว

- 2.1 รางวัลสารคดีเชิงข่าวยอดเยี่ยม จำนวน 1 รางวัล เป็นเงิน 50,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ
- 2.2 รางวัลสารคดีเชิงข่าวชมเชย รางวัลละ 20,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

3. ประเภทข่าวเหตุการณ์

- 3.1 รางวัลข่าวเหตุการณ์ยอดเยี่ยม จำนวน 1 รางวัล เป็นเงิน 50,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ
- 3.2 รางวัลข่าวเหตุการณ์ชมเชย รางวัลละ 20,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

ลักษณะของข่าวและสารคดีเชิงข่าวที่ส่งเข้าประกวด

ข่าวสืบสวนสอบสวน ได้แก่ข่าวเปิดโปงสิ่งที่ยังไม่เคยถูกเปิดเผยมาก่อน เป็นการกล่าวถึงภาพรวมของเรื่องราวมากกว่าการให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ใดโดยเฉพาะ ไม่ใช้การเสนอข่าวโดยใช้แหล่งข่าวเพียงแหล่งเดียวหรือข่าวจากการแถลงข่าวเท่านั้น อีกทั้งต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า วิจัยในระยะเวลาด้วยความทุ่มเททั้งเวลาและความพยายาม และเป็นเรื่องราวที่มีคุณค่า เกิดผลกระทบต่อสังคม นอกจากนี้ ยังควรเป็นข่าวที่ทำขึ้นใหม่โดยเพิ่มเติมความรู้ในสิ่งที่ทราบกันอยู่แล้วเช่น อธิบายปัญหาสังคมที่มีความซับซ้อน ฯลฯ

ทั้งนี้ ข่าวสืบสวนสอบสวนจะต้องนำเสนอในรูปแบบของการรายงานข่าวในช่วงเวลาของข่าวทางสถานีโทรทัศน์ทุกประเภท ในช่วงเวลาใดก็ได้

ข่าวเหตุการณ์ ได้แก่ข่าวที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน โดยผู้สื่อข่าวและช่างภาพ สามารถบันทึกภาพเหตุการณ์ได้โดยทันที พร้อมการรายงานเหตุการณ์ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบข่าวที่ครบถ้วน สมบูรณ์ และรอบด้านมากที่สุดเท่าที่เวลาในขณะนั้นจะเอื้ออำนวยเพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้โดยปราศจากข้อข้องใจในด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ของข่าวนั้น

ข่าวเหตุการณ์จะต้องนำเสนอในรูปแบบของการรายงานข่าวในช่วงเวลาของข่าวทางสถานีโทรทัศน์ทุกประเภท ในช่วงเวลาใดก็ได้

สารคดีเชิงข่าว ได้แก่ข่าวที่ถูกนำเสนอในรูปแบบของสารคดีที่มีความหลากหลายทั้งในด้านการบวนการผลิต เนื้อหา การสอดแทรกข้อมูลที่บอกถึงภูมิหลังที่มาของเรื่อง ทำให้เห็นแง่มุมต่างๆของประเด็นข่าว การใช้ภาษาบรรยาย ภาพและเสียงประกอบได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน

สารคดีเชิงข่าวดังกล่าว จะต้องยึดหลักการเบื้องต้นของการนำเสนอข่าว ได้แก่ องค์ประกอบด้านแหล่งข่าวที่ต้องมีความรอบด้าน ทันต่อเหตุการณ์หรือเป็นเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นในอดีต แต่มีผลกระทบถึงภาวะปัจจุบัน ทั้งนี้ สารคดีเชิงข่าวจะปรากฏในรายการใดก็ได้ แต่สาระในสารคดีเชิงข่าวชิ้นนั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริง มิใช่เหตุการณ์สมมติที่มีการสร้างขึ้น

การดำเนินการส่งเข้าประกวด

1. การผลิต จะต้องเป็นข่าวหรือสารคดีเชิงข่าวที่ผู้ส่งเป็นผู้ดำเนินการผลิตเอง โดยสามารถส่งเข้าประกวดในนามของบุคคล คณะบุคคล หรือในนามของสถานีโทรทัศน์ ทั้งนี้ผู้ส่งข่าวเข้าประกวดต้องเป็นคนไทยและเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ข่าวนั้นๆ ด้วย และสามารถส่งได้โดยไม่จำกัดจำนวนเรื่อง

2. ช่วงเวลาของข่าว จะต้องเป็นข่าวที่เผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์หรือเคเบิลทีวีในประเทศไทย ในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2548 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

3. การส่งข่าวเข้าประกวด ต้องส่งผลงานภายในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549

โดยผู้จัดส่งข่าวเข้าประกวดแต่ละรายโปรดดำเนินการดังนี้

3.1 จัดส่งเป็น VCD จำนวนเรื่องละ 2 ชิ้น ไม่จำกัดจำนวนเรื่อง

3.2 แนบรายละเอียดต่าง ๆ ของข่าวแต่ละข่าวที่ส่งเข้าประกวด ได้แก่

- บทคัดย่อสรุปเรื่องราว - บทของข่าว(Script) - ชื่อผู้ผลิต เบอร์ติดต่อ
- วัตถุประสงค์ที่จัดทำข่าวนี้นี้
- ความยากลำบากหรือวิธีการที่ใช้ในการจัดทำข่าว
- ข่าวชิ้นนี้มีคุณค่าต่อสังคมอย่างไรบ้าง
- วันและเวลาที่เกิดข่าวดังกล่าว
- วัน เวลา และสถานที่ออกอากาศ

4. การตัดสินข่าวที่ส่งเข้าประกวด คณะกรรมการประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม จะเป็นผู้พิจารณาตัดสินตามกรอบหลักเกณฑ์ในการตัดสินใน และถือคำตัดสินของคณะกรรมการเป็นที่สุด

หลักเกณฑ์ในการตัดสินข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม และสารคดีเชิงข่าวยอดเยี่ยม

พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของข่าวและสารคดีเชิงข่าวที่ส่งเข้าประกวด ดังต่อไปนี้

1. คุณค่าของข่าว

- 1.1 ความมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อประเทศชาติและประชาชน
 - สร้างสรรค์สังคม โดยส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคมไทย
 - ให้แง่คิด เตือนใจ เตือนภัย ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง
- 1.2 รักษาลิทธิ เสรีภาพ และความเป็นธรรมในสังคมไทย
 - ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่เฝ้าคอยระแวดระวังในการรักษา ลิทธิและเสรีภาพของประชาชน
 - ปกป้องมิให้เกิดความอยุติธรรมขึ้นในสังคมไทย
- 1.3 ความมีจริยธรรมในการเสนอข่าว
 - มีความรับผิดชอบ
 - มีความสุภาพ ซื่อสัตย์
 - ปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณประโยชน์

2. คุณภาพของข่าว

- 2.1 ความสมบูรณ์ของข่าว
 - เนื้อหาสาระของข่าวมีความสมบูรณ์ และมีความต่อเนื่อง
 - การสื่อความหมายด้วยภาพได้ดี
 - ความสอดคล้องของสาระและภาพข่าว
- 2.2 ความถูกต้องของข่าว
 - ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
 - ไม่มีการบิดเบือนข่าว
- 2.3 ความสมดุลและเที่ยงธรรม - ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่ตกเป็นข่าว
- 2.4 ความทันสมัยของข่าว - มีความฉับไวทันต่อเหตุการณ์

การส่งผลงานประกวด

ผู้ที่สนใจโปรดส่งข่าวโทรทัศน์เข้าร่วมการประกวดได้ที่ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย (อาคารสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย) เลขที่ 538/1 ตรงข้าม รพ. วชิระ ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. 10300 โทร. 02-243-8479 / 06-5224288 **ภายในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549**

ผลการตัดสินข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี ๒๕๔๔

วิทยุกระจายเสียง

ข่าวประกอบเสียง

๑. รางวัลยอดเยี่ยม (ไม่มีผู้ได้รับรางวัล)
๒. รางวัลชมเชย (ไม่มีผู้ได้รับรางวัล)

สารคดี

๑. รางวัลยอดเยี่ยม (ไม่มีผู้ได้รับรางวัล)
๒. รางวัลชมเชย (ด้านเนื้อหา) ได้แก่
“ลีลามิ...ยังไม่สิ้น” จาก สถานีวิทยุ อสมท.
๓. รางวัลชมเชย (ด้านรูปแบบการนำเสนอ) ได้แก่
“โหมโรงหุ่นละครเล็ก” จาก สถานีวิทยุจุฬา

วิทยุโทรทัศน์

ข่าวเชิงสืบสวน

๑. รางวัลยอดเยี่ยม (ไม่มีผู้ได้รับรางวัล)
๒. รางวัลชมเชย ได้แก่
“ทุจริตลำไย” จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ iTV
๓. รางวัลชมเชย ได้แก่
“ทุจริตกล้วยพาราหรือไม่ว่าง” จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ ASTV News 1

สารคดีเชิงข่าว

๑. รางวัลยอดเยี่ยม ได้แก่
“เงินกู้มหาโหด” จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ iTV
๒. รางวัลชมเชย ได้แก่
“สืบสานตำนานสืบ” จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11
๓. รางวัลชมเชย ได้แก่
“สิทธิมนุษยชนคนไร้รัฐ กรณีชาวมอญพลัดถิ่นบ้านวังกะ” จาก โมเดิร์นไนน์ทีวี

ข่าวเหตุการณ์

๑. รางวัลยอดเยี่ยม ได้แก่
“จับเชอร์ล็อกซึ่งชนเหล็ก” จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 3
๒. รางวัลชมเชย ได้แก่
“แผ่นดินไหวปากีสถาน” จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ iTV
๓. รางวัลชมเชย ได้แก่
“ข้อมูลผู้ต้องหา-ช่องว่างตำรวจ&สื่อ” จาก Nation TV (TTV I)

คณะกรรมการตัดสินข่าวและสารคดีวิทยุกระจายเสียง
รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี ๒๕๕๘

๑. นายศุทธิชัย นุนนาค	อุปนายก สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ประธานคณะกรรมการตัดสินฯ
๒. นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง	ประธานฯ สถาบันพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
๓. อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว	คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ
๔. ดร. เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์	ประธาน สถาบันพัฒนาสื่อภาคประชาชน
๕. นายฉัตรชัย เชื้อรามัญ	สำนักข่าวเด็กและเยาวชน
๖. นางสาวณาดยา แววีร์คุปต์	อุปนายก สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
๗. นางสาวจันทรา ชัยนาม	บริษัทสตูดิโอ ๑๐๗ ไทยแลนด์ จำกัด
๘. นางสาวภัทราพร ลังษ์วงทอง	บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด

คณะกรรมการตัดสินข่าวและสารคดีวิทยุโทรทัศน์
รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี ๒๕๕๘

๑. นายสมชาย กรสูนสมบัติ	กรรมการ มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประธานคณะกรรมการตัดสินฯ
๒. นายพงษ์ศักดิ์ พยัคฆ์เชียร	กรรมการ มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์
๓. นายสมชาย แสงวงการ	นายก สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
๔. อาจารย์อนุสรณ์ ศรีแก้ว	คณบดี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
๕. รศ. ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. รศ. ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์	ประธาน คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ
๗. ดร.โคทม อารียา	ผู้อำนวยการ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี ม. มหิดล
๘. นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง	ประธานกรรมการบริหารสถาบันพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
๙. นายवलันต์ ภัยหลีกส์	กรรมการผู้จัดการ บริษัทบีบีทีวี โปรดักชั่นส์ จำกัด
๑๐. นายรัชชัย กฤติยาภิชาติกุล	บริษัทโกลบอลอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด
๑๑. นายปฏิวัติ วลีชาติ	นายทะเบียน สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
๑๒. นางสาวรณณา อุยานันท์	ปฎิคม สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
๑๓. นางสาวอมรรัตน์ มหิทธิรุกข์	รองเลขาธิการ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
๑๔. นายพัชระ สารพิมพา	เลขาธิการ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ข้อสังเกต

จากคณะกรรมการตัดสิน

รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี ๒๕๔๘

วิทยุกระจายเสียง

ปีนี้มีผู้ส่งผลงานเข้าประกวดในประเภท ข่วประกอบเสียง จำนวน ๓ เรื่อง และสารคดีวิทยุ จำนวน ๗ เรื่อง จาก ๔ องค์กร

กล่าวได้ว่า สื่อวิทยุกระจายเสียงในปัจจุบันมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคนิคอันเป็นลักษณะเฉพาะของสื่อให้เป็นประโยชน์ เปลี่ยนจากอดีตที่วิทยุกระจายเสียงเป็นเพียงสื่อบันเทิงและสื่อสนับสนุนด้านสื่อสารการตลาดเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากข่าวและสารคดีที่ส่งเข้ามาประกวด คณะกรรมการตัดสินข่าวและสารคดีวิทยุกระจายเสียง รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี ๒๕๔๘ มีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

๑. ภาวะการแข่งขันและปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ทำให้ต้องเร่งนำออกอากาศ ขณะที่ผลงานส่งเข้าประกวดจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณค่าและคุณภาพข่าวประกอบด้วย เมื่อบรรณาธิการข่าวพิจารณาแล้ว อาจเห็นว่ายังไม่พร้อม **จึงส่งผลให้ในปีนี้มีข่าวประกอบเสียงที่ส่งเข้ามาประกวดค่อนข้างน้อย** ทั้งๆ ที่ในปีที่ผ่านมา มีผลงานออกอากาศจำนวนมากและมีประเด็นสำคัญในสังคมส่งผลกระทบต่อส่วนรวมที่ควรเผยแพร่แต่กลับไม่ได้รับความสนใจจากสื่อวิทยุเท่าที่ควร

๒. นับเป็นเรื่องยากที่การนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงเพียงครั้งเดียวจะนำไปสู่ผลการเปลี่ยนแปลงหรือมีศักยภาพที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เพราะวิทยุเป็นสื่อที่ใช้เทคนิคทางเสียงเพียงอย่างเดียว แม้จะสามารถครอบคลุมพื้นที่ได้กว้างไกล ครอบคลุม และคล่องตัวในการรับสารมากกว่าสื่ออื่น ๆ แต่ในทางตรงกันข้ามสื่อวิทยุก็มีจุดอ่อนเช่นกัน เวลารับสารที่จำกัดสำหรับข่าววิทยุทำให้ผลการรับฟังโดยทั่วไปในการนำเสนอข่าวสารเพียงครั้งเดียวจึงได้แค่เพียงการรับรู้เพียงผิวเผินเท่านั้น

แต่ข้อจำกัดดังกล่าว สามารถแก้ไขได้ **โดยควรกำหนดประเด็นในการนำเสนอให้ชัดเจน และเลือกเพียงเรื่องเดียวให้เนื้อหาหลักและแคบ** แทนที่จะเสนอหลายประเด็น แต่เนื้อหาผิวเผินมาก ทำให้ผู้ฟังสับสน **ข่าวที่สมบูรณ์จะต้องไม่เป็นเพียงการรายงานว่าเกิดอะไรขึ้น ที่ไหน อย่างไร หรือเป็นการถอดคำสัมภาษณ์บุคคล เป็นความเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น แต่ควรตอบคำถาม และค้นหาคำตอบว่า ทำไมจึงเกิดเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นขึ้น และส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ที่สำคัญต้องให้ออกาสฝ่ายต่างๆในการแสดงความเห็นอย่างสมดุล และเป็นธรรม**

๓. ผลงานหลายชิ้นยังไม่สมบูรณ์ ขาดการทำการบ้านหรือหาข้อมูลประกอบ เพื่อสนับสนุนเรื่องให้น่าเชื่อถือมากขึ้น บางเรื่องมีแหล่งข่าวที่ดีแต่หาเสียดายที่ไม่สามารถ ค้นหาประเด็นที่ดีพอจากแหล่งข่าวดังกล่าวได้ นอกจากนี้ **ยังมีการเลือกแหล่งข่าวโดยให้ความสำคัญกับตำแหน่งของคนๆ นั้นมากกว่าความสำคัญ/ความเกี่ยวข้องกับประเด็น หรือประโยชน์ต่อส่วนรวม** ซึ่งจะพบว่าเป็นปัญหาใหญ่ของสื่อมวลชนไทยในปัจจุบัน ข่าวจึงลดคุณค่าลงอย่างมาก

๔. **การใช้ภาษาสำหรับวิทยุ** มีความสำคัญอย่างมาก ควรเลือกภาษาที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย ทำให้เกิดภาพในใจผู้ฟัง ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่หวือหวา ซับซ้อน ระหว่าง คำว่า ‘อย่างไรก็ดี จากการสืบสวนของทีมข่าวฯ’ นั้น มีคำอื่นที่เหมาะสมกว่า อาทิ ‘สืบค้นข้อมูล’ หรือ ‘สอบถาม’ เป็นต้น

๕. **ชื่อบุคคลและสถานที่เป็นวิสามานยนาม** (ชื่อเฉพาะ) ควรตรวจสอบคำที่ถูกต้อง การสื่อสารออกไปผิด ๆ จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ผิด

๖. **เทคนิคการผลิต** วิทยุเป็นสื่อเสียง ดังนั้น ทุกเสียงที่ใช้ในข่าวจึงมีความหมาย เสียงประกอบ/เสียงสัมภาษณ์/เพลง ฯลฯ ทุกอย่างที่ใช้ต้องเสริมเรื่อง ไม่ลดทอนคุณค่าหรือความน่าสนใจของเรื่อง นอกจากนี้ ต้องประณีตในกระบวนการผลิต ให้ความสำคัญกับคุณภาพของเสียงที่คมชัด มีความลื่นไหล ต่อเนื่องกลมกลืน ไม่สะดุด ความรู้สึกรังเกียจของผู้ฟัง

สารคดีวิทยุกระจายเสียงที่ได้รับรางวัล

ดังที่ได้กล่าวข้างต้น จึงไม่มีข่าวประกอบเสียงใดที่ได้รับการพิจารณารางวัลยอดเยี่ยมและชมเชย และไม่มีสารคดีวิทยุใดได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ยกเว้นชมเชย ๒ รางวัล ได้แก่

๑. ‘สีนามิ...ยังไม่สิ้น’ สถานีวิทยุ อสมท รางวัลชมเชยด้านเนื้อหา

โดยมีจุดเด่นและข้อสังเกต ดังนี้

๑.๑ จุดเด่น

(๑) เป็นเรื่องนึ่งออกมาจากชาวสีนามิทั่วๆ ไป ซึ่งเสนอซ้ำๆ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ความเดือดร้อน แต่เรื่องนี้นำเสนอขายทุนที่เข้ามาจับจองที่ดินของชาวบ้านซึ่งมีผลกระทบทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรม คือกระทบชาวบ้านซึ่งที่ดินของตัวเองถูกจับจองโดยนายทุน และยังสะท้อนใจในความเห็นแก่ตัวของนายทุนที่เข้ามาทับถมชาวบ้านอีก

(๒) เป็นเรื่องที่ไม่นอกจากชาวบ้านจะได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติแล้ว ยังถูกภัยจากคนที่ดูจะร้ายแรงยิ่งกว่า แต่เนื้อหายังไม่ลึก เช่น ไม่รู้ว่ากลุ่มนายทุนกลุ่มนี้เป็นใคร ไม่มีแม่แต่ซื้อกลุ่มและพื้นที่ที่เขาประกาศจับจองนั้นมีมากน้อยเพียงใด และจะมีผลกระทบอย่างไรต่อไป

(๓) มีเสียงพูดของผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ทำให้ข้อมูลน่าเชื่อถือ

(๔) มีการนำชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบมาเป็นตัวเดินเรื่องเพื่อสร้างอารมณ์ หรือให้มองเห็นปัญหาได้ชัดเจนขึ้น เพราะมีคนได้รับผลกระทบจริงๆ ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

(๕) การเล่าเรื่องให้เห็นภาพทำได้ดี พยายามอธิบายรายละเอียดต่างๆ ให้เห็นคล้อยตามไปด้วย และรู้วามันคือความเจ็บปวดของชาวบ้าน เช่น “เมื่อเธอเดินกลับมาที่ซากบ้านหลังเดิมในวันรุ่งขึ้น หลังจากฝนร้ายผ่านพ้นไปพร้อมๆ กับชาวบ้านคนอื่นๆ นายทุนกลุ่มหนึ่งได้ประกาศความเป็นเจ้าของ ดิตบายข้อความว่าที่ดินมีเอกสารสิทธิ์ห้ามบุกรุก ทั้งๆ ที่เธอและชาวบ้านคนอื่นๆ อาศัยอยู่มาตั้งแต่รุ่นปู่ยาตาทวดเป็นเวลาหลายสิบปี”

๑.๒ ข้อสังเกต

ข้อมูลยังไม่มากพอ ทำให้เนื้อหาที่น่าสนใจเป็นลักษณะในเชิงการร่ำอาารมณ (เศร้า) มากกว่า มีแต่คำบอกเล่าจากชาวบ้าน แต่ไม่มีข้อมูลเรื่องกฎหมายระเบียบต่างๆ ฯลฯ หากเพิ่มเนื้อหาในเชิงลึก จะทำให้ข่าวมีคุณค่าและเป็นประโยชน์มากขึ้น

มีความพยายามจะใส่เสียงประกอบ แต่คุณภาพเสียงยังไม่ดีพอ และไม่เสริมเรื่องมากเท่าที่ควร ควรให้ความสำคัญกับเทคนิคการผลิตวิทยุ ความปรานีต และการเลือกใช้เสียงมากกว่านี้

๒. ‘โหมโรงหุ่นละครเล็ก’ สถาบันวิทย์จุฬาร

รางวัลชมเชยด้านรูปแบบการนำเสนอ

มีจุดเด่นและข้อสังเกต ดังนี้

๒.๑ จุดเด่น

(๑) เป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย และเป็นกระแส ณ ขณะนั้น เกี่ยวกับหุ่นละครเล็กเรื่องโหมโรง ถือว่ามีเจตนาดี เนื้อหาเป็นเรื่องที่สร้างสรรค์ เน้นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

(๒) รูปแบบการนำเสนอมีเทคนิคในการจูงใจให้ติดตาม มีความประณีตและใส่ใจในกระบวนการผลิต พยายามใช้เสียงประกอบให้เรื่องเกิดสีสัน น่าสนใจ ชวนติดตามเสียงประกอบเข้ากับเนื้อเรื่องที่นำเสนอ

๒.๒ ข้อสังเกต

แม้ว่าจะเป็นกระแสต่อมาจากภาพยนตร์เรื่องโหมโรงก็จริง แต่กลับไม่ได้มีความลึกซึ้งเท่าที่ควรจะเป็น เป็นเพียงแค่การรายงานว่าการแสดงนี้เป็นอย่างไร ใครกำกับ ขาดการค้นคว้าข้อมูลที่จะลึกเพิ่มเติม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง เพราะไม่ได้อธิบายถึงเสน่ห์และความน่าสนใจของหุ่นละครเล็กเพื่อให้ผู้ฟังรู้จักมากขึ้น แต่เป็นลักษณะให้คนมาบอกเล่ามากกว่า...เหมือนการรายงานข่าว การใช้ภาษาชัดเจนดี แต่เรื่องราวการนำเสนอไม่ค่อยกระชับ มีลักษณะการเล่าไปเรื่อย ๆ แต่การจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีในสังคมไทยคงจะไม่มี และในรายงานก็ไม่ได้พูดถึงประเด็นนี้ด้วย แต่เป็นลักษณะเหมือนข่าวประชาสัมพันธ์มากกว่า

วิทยุโทรทัศน์

มีผู้ส่งผลงานเข้าประกวด ประเภท ข่าวเชิงสืบสวน ๕ เรื่อง สารคดีเชิงข่าว ๑๒ เรื่องและข่าวเหตุการณ์ ๕ เรื่อง จาก ๗ สถานี

รางวัลข่าววิทยุโทรทัศน์ประเภทสืบสวนสอบสวนเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๔๒ (ประกาศผลปี ๒๕๔๓) และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นข่าวเชิงสืบสวน (Investigative News) ในปี ๒๕๔๘ (ประกาศผลวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙) เป็นต้นมา

แม้ข่าววิทยุโทรทัศน์เชิงสืบสวนจะมีพัฒนาการเป็นลำดับ แต่การที่สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ยังเป็นของรัฐและของผู้รับสัมปทานที่มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง จึงยากที่จะมีเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง สะท้อนให้เห็นจากการไปไม่ถึงจุดสุดท้ายของข่าวเชิงสืบสวนอันจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม น่าสังเกตว่าผลงานเชิงสืบสวนที่แต่ละในประเด็นการทุจริต สืบค้นเชิงลึกในประเด็นร้อนทางเศรษฐกิจหรือการเมือง ทั้งที่ส่งประกวดและออกอากาศโดยทั่วไป จะมีสัดส่วนน้อยกว่าประเด็นในเชิงสังคม หรือสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ซึ่งอาจเป็นด้วยข้อจำกัดของคุณลักษณะของสื่อและนโยบายของสถานี ทำให้ผู้ปฏิบัติงาน ต้องหลีกเลี่ยง หรือเลือกที่จะนำเสนอข่าวหนึ่งข่าวใดดังกล่าว และบ่อยครั้งที่วิทยุหรือโทรทัศน์ มิได้ทำหน้าที่เป็นผู้เปิดประเด็นเพื่อนำไปสู่แนวทางแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง ทั้งๆ ที่สื่อเหล่านี้มีอิทธิพลต่อผู้ชมผู้ฟังอย่างมาก

ด้วยเหตุนี้ การประกวดในปีนี้ ประเภทข่าวเชิงสืบสวน จึงมีเพียงรางวัลชมเชย ได้แก่ ข่าว **‘ทุจริตลำไย’** จากสถานีโทรทัศน์ iTV และข่าว **‘ทุจริตกล้วยพาราหรือไม’** จากสถานีโทรทัศน์ ASTV News 1

ส่วนสารคดีเชิงข่าวยอดเยี่ยม ได้แก่ **‘เงินกุ่มหาโหด’** จาก iTV สารคดีเชิงข่าวชมเชย ได้แก่ **‘สืบสานตำนานสืบ’** จากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ และ **‘สิทธิมนุษยชนคนไร้รัฐฯ’** จากโมเดิร์นไนน์ทีวี สุดท้ายคือข่าวเหตุการณ์ยอดเยี่ยม ได้แก่ **‘รถจี๊ปเซอโรกีชิงชนเหล็ก’** จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ ข่าวเหตุการณ์ชมเชย ได้แก่ **‘แผ่นดินไหวปากีสถาน’** จาก iTV และ **‘ตำรวจซ่อมผู้ต้องหา-ช่องว่างการทำงานของตำรวจและสื่อ’** จาก Nation TV (TTV 1)

ข่าวเชิงสืบสวนที่ได้รับรางวัล

๑. ‘ทุจริตลำไย’ สถานีวิทยุโทรทัศน์ iTV รางวัลชมเชย

๑.๑ จุดเด่น

(๑) ชี้ให้เห็นปัญหาได้ชัดเจน

(๒) การนำเสนอทำได้ดี ทั้งเนื้อหาและกราฟฟิก รูปแบบกระชับ น่าสนใจ

๑.๒ ข้อสังเกต

(๑) ปัญหาเรื่องทุจริตลำไยมีการนำเสนอโดยสื่อต่าง ๆ แล้วเป็นส่วนใหญ่และใช้เวลาในการนำเสนอานพอสมควร เรื่องนี้จึงมิใช่เรื่องใหม่ หรือเป็นการเปิดโปงเรื่องฉาวที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน แต่ก็ได้มีความพยายามในการสืบค้นข้อมูลมานำเสนอ

(๒) กรณีนี้ไม่ได้ระบุว่าหลังจากเสนอข่าวสารดังกล่าวแล้วได้มีส่วนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในเรื่องใด แค่นั้น อันทำให้เข้าใจจากตอนสุดท้ายที่ส่งเข้าประกวดว่า การนำเสนอข่าวยังไม่มีข้อยุติ

๒. ‘ทุจริตกล้ายางพารา’ สถานีโทรทัศน์ ASTV News 1 รางวัลชมเชย

๒.๑ จุดเด่น

(๑) เป็นข่าวที่มีประโยชน์ต่อสังคม โดยเฉพาะเกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศต้องสูญเสียโอกาส รายได้ โดยเฉพาะความเสียหาย อันเนื่องมาจากมาตรการช่วยเหลือของทางการที่ขาดความรอบคอบทั้งด้านนโยบายและวิธีการดำเนินงาน

(๒) มีความพยายามในการแสวงหาความเป็นธรรมแก่เกษตรกร ความพยายามในการหาข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรต่อความล้มเหลวในการปลูกต้นยาง ด้วยการนำเสนอในเชิงปริมาณด้วยภาพความสูญเสียของเกษตรกรต่างพื้นที่อย่างหลากหลาย

(๓) ถ้าชูประเด็นธรรมาภิบาล (Good Governance) ขว้านี้ถือว่าร่วมสมัย

๒.๒ ข้อสังเกต

(๑) หากแบ่งส่วนการนำเสนอเป็นกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องแล้ว มากที่สุดคือเกษตรกร รองลงมาจึงเป็นข้าราชการ แต่ในด้านผู้ประกอบการที่เข้ามารับจ้างผลิตกล้ายางกล่าวได้น้อยมาก โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนกลางทั้งระดับนโยบายและข้าราชการระดับสูงมีน้อยมากเพียงตอนสุดท้ายที่ไม่ใช่คำชี้แจงใดๆ ทั้งจากฝ่ายนโยบาย (การเมือง) และฝ่ายผู้ประกอบการถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น

(๒) การนำเสนอเหมือนกังวลเรื่องบุคคลที่สาม ทำให้แม้แต่ชื่อผู้ประกอบการ อาทิ เครือเจริญโภคภัณฑ์ มีการนำเสนอน้อยครั้ง และมาบอกชื่อเอาตอนท้ายแล้ว

(๓) เวลาในการนำเสนอเพื่อให้ได้คำตอบว่ากล้ายางขาดคุณภาพดูเยิ่นเย้อและยืดเยื้อเกินความจำเป็น สามารถใช้วิธีการตัดต่อและสรุปเรื่องราวของเกษตรกรได้ครบทุกรายโดยไม่ทำให้เสียเนื้อหาสาระ เมื่อใช้วิธีนำเสนอแบบรายต่อรายตั้งแต่ต้นจนจบในแต่ละราย จึงกลายเป็นเรื่องซ้ำซาก (Anti climax)

(๔) เป็นข่าวที่นำเสนอในมิติชาวสวนยางเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าจะได้คำตอบคุณภาพของกล้ายาง ซึ่งได้มาจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่ก็ยังไม่ถึงความสมบูรณ์ของการทำข่าวเชิงสืบสวน

สารคดีเชิงข่าวที่ได้รับรางวัล

๑. ‘เงินกู้มหาโหด’ สถานีโทรทัศน์ iTV รางวัลยอดเยี่ยม

๑.๑ จุดเด่น

(๑) การคัดเลือกประเด็นทำได้ดี เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อผู้ชม เพราะนอกจากจะเป็นการเปิดโปงพฤติกรรมของนายทุนเงินกู้นอกระบบแล้ว ยังเป็นข่าวที่เตือนใจคนซึ่งคิดจะกู้เงินนอกระบบอีกด้วย

(๒) ชี้ให้เห็นความไม่ชอบธรรมและไม่เป็นธรรมของคนในสังคมที่เอาเปรียบคนอื่นด้อยกว่า

(๓) เป็นการนำเสนอที่มีความรับผิดชอบต่อผู้เสียหาย

(๔) กระบวนการผลิตและนำเสนอ ทำได้อย่างน่าสนใจ มีขั้นตอนการตัดต่อที่ชวนติดตาม การเดินเรื่องมีไคลแมกซ์เหมือนภาพยนตร์ ทำให้ไม่น่าเบื่อ

๒. ‘สืบสานตำนานสืบ’ สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง ๑๑ รางวัลชมเชย

๒.๑ จุดเด่น

(๑) แม้เรื่องการเสียชีวิตของสืบ นาคะเสถียร มิใช่เรื่องใหม่ แต่ทีมข่าวมีความพยายามที่จะสรรหาประเด็นที่แตกต่างไปจากเดิม และขยายผลต่อสู่เรื่องของการอนุรักษ์ป่าไม้และปัญหาจากกลุ่มที่ต้องการจกฉวยประโยชน์จากป่า เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกของการรักษาและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ

(๒) ทีมข่าวได้ทำการบ้าน ค้นคว้าข้อมูลล่วงหน้า และมีความพยายามในการหาภาพประกอบที่เกี่ยวข้องให้มีความหลากหลาย แม้จะมีข้อจำกัดเรื่องภาพก็ตาม

๒.๒ ข้อสังเกต

(๑) การใช้ภาพหรือข้อมูลใดๆ จากแหล่งข้อมูลอื่นที่ไม่ได้เป็นการเสาะแสวงหาด้วยตนเอง จะต้องบอกที่มาของข้อมูลนั้นๆ เพราะถือเป็นมารยาท และเป็นจริยธรรมขั้นพื้นฐานสำหรับสื่อมวลชนทุกแขนง

๓. ‘สิทธิมนุษยชนต่อคนไร้รัฐ กรณีชาวมอญพลัดถิ่นบ้านวังกะ’ โมเดิร์นไนน์ทีวี รางวัลชมเชย

๓.๑ จุดเด่น

(๑) การคัดเลือกประเด็นชนกลุ่มน้อยที่ไร้สัญชาติมานำเสนอทำได้ดี เพราะเรื่องดังกล่าว ยังคงเป็นปัญหาในสังคมปัจจุบัน และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข

(๒) กลวิธีในการเลือกแหล่งข้อมูล โดยเสนอเรื่องราวผ่านผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม เพราะจะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์มากขึ้น และได้ข้อเท็จจริงโดยตรงจากผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังถือว่าได้ทำหน้าที่สื่อมวลชนในการเป็นกระบอกเสียงและเป็นช่องทางให้ชนกลุ่มน้อยในสังคมได้มีโอกาสดู และบอกในสิ่งที่ตนเองคิด สร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันในสังคม

๓.๒ ข้อสังเกต

(๑) การนำเสนอแต่ละตอนอาจมีข้อจำกัดเรื่องเวลา ทำให้ไม่สามารถเสนอเรื่องราวที่หลากหลายได้ จึงต้องเสนอเป็นตอนย่อยๆ แต่เนื่องจากมีกรณีศึกษาหลายกรณีที่มีความซ้ำกัน สามารถรวบรัดให้กระชับมากกว่านี้ได้ และเสนอตอนอื่นๆ ที่มีแง่มุมแตกต่างไปจากเดิม

ข่าวเหตุการณ์ที่ได้รับรางวัล

๑. ‘จีปเชอโรกีซึ่งชนแหวก’ สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง ๓ รางวัลยอดเยี่ยม

๑.๑ จุดเด่น

(๑) เป็นข่าวที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การดื่มสุรแล้วขับรถด้วยความประมาทเลินเล่อ จนส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น จึงเป็นกรณีศึกษาและเป็นอุทาหรณ์แก่ผู้ชมได้เป็นอย่างดี

(๒) สื่อความหมายในตัวของภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพียงแต่รายงานเพิ่มเติมเท่านั้นว่าเป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการดื่มสุรา โดยผู้ขับซึ่งทำแผ่น CD ตกพื้นรถ เมื่อก้มลงเก็บจึงไม่รู้ว่าจะได้หลุดออกจากทิศทางพุ่งเข้าไปชนรถกระบะในขณะที่เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ กำลังนำรถจักรยานยนต์ที่ถูกขโมยขึ้นรถ ต้องชื่นชมช่างภาพ ที่มีสติดีมากและสามารถปฏิบัติงานท่ามกลางภาวะวิกฤต

เช่นนั้นได้ โดยได้ภาพที่ดีไม่สิ้นไหว บันทึกภาพในมุมต่างๆ ที่หลากหลาย มีคุณภาพ และสื่อเรื่องราวได้อย่างครอบคลุม และแม้จะเป็นข่าวที่ผู้ช่วยช่างภาพต้องประสบเคราะห์กรรมตามไปด้วยแต่ช่างภาพยังคงทำหน้าที่ต่อไป

(๓) การบันทึกภาพและเรื่องราว ทำได้อย่างฉับไว ทันต่อเหตุการณ์ และเป็น การบันทึก ณ วินาที ที่เกิดเรื่องขึ้น โดยมีได้เตรียมตัวล่วงหน้า ทำให้ไหวพริบและปฏิภาณ ที่ดีของช่างภาพ

๒. ‘แผ่นดินไหวปากีสถาน’ สถานีวิทยุโทรทัศน์ iTV รางวัลชมเชย

๒.๑ จุดเด่น

(๑) เห็นความพยายามของทีมข่าวในการเปิดประเด็นที่แตกต่าง และเป็นทีมงาน ในจำนวนไม่มากนัก ที่นำเสนอความตั้งใจในการเดินทางไปผลิตข่าวในต่างประเทศ เปิด มุมมองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยสายตาของคนไทย แทนที่จะรับข้อมูลจากสื่อในโลก ตะวันตกเพียงอย่างเดียว แม้การรายงานจะทำหลังจากเกิดเหตุการณ์ขึ้นแล้ว จึงอาจมี ข้ออ่อนเรื่องความรวดเร็ว แต่เมื่อพิจารณาจากภาพรวมแล้วยังถือว่าไม่ซ้ำจนเกินไป

(๒) ทีมงานมีความพยายามในการติดต่อและหาข้อมูล และเตรียมงานล่วงหน้า พร้อมที่จะเผชิญความเสี่ยง และแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

(๓) ทีมงานใส่ใจในประเด็นที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อย และรู้จักเลือกหยิบยก มานำเสนอ เช่น ความช่วยเหลือ หรือความต้องการการเยียวยา โดยการรายงานได้มอง ในประเด็นของมนุษยชาติ ความเป็นมนุษย์ที่มีอารมณ์ความรู้สึก ที่กว้างกว่าแค่มองเรื่อง ความเสียหายเชิงวัตถุ

๒.๒ ข้อสังเกต

(๑) การเดินทางไปทำข่าวในต่างประเทศ เพื่อนำเสนอข้อมูลจากมุมมองของนักข่าว ไทย เช่นกรณีนี้ถือเป็นการเปิดมิติใหม่ของความพยายามในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นสากล มากขึ้น แม้คุณค่าข่าวเรื่องความเร็วอาจสู้สำนักข่าวต่างประเทศไม่ได้ แต่ก็ก็เป็นเรื่องที่ควร ส่งเสริม

๓. ‘ซ่อมผู้ต้องหา-ช่องว่างระหว่างตำรวจกับสื่อ’ สถานีวิทยุโทรทัศน์ Nation TV (TTV 1) รางวัลชมเชย

๓.๑ จุดเด่น

(๑) เป็นข่าวที่สะท้อนการทำงานของตำรวจในระบบดั้งเดิม คือ การซ่อมผู้ต้องหายังมีอยู่ โดยเฉพาะเมื่อลับตาสื่อมวลชน

(๒) หยิบประเด็นมานำเสนอได้เด่นมาก ทั้งประเด็นหลักที่ตำรวจซ่อมผู้ต้องหา ประเด็นรองที่ตำรวจและสื่อมวลชนละเมิด สิทธิของผู้ต้องหา และประเด็นช่องว่างระหว่างตำรวจกับสื่อมวลชน โดยประเด็นตำรวจซ่อมผู้ต้องหา น่าจะนำไปสู่ข้อยุติได้ในระดับ หนึ่ง ทีมงาน สามารถเชื่อมโยงเรื่องราวจากภาพข่าว นำไปสู่การเสนอประเด็นด้านสิทธิของผู้ต้องหาได้อย่างน่าสนใจ

(๓) แม้ภาพถ่ายจะไม่ชัดเจน แต่ก็พอจะสื่อความหมายได้ในระดับหนึ่ง คือเห็นว่าตำรวจน่าจะซ่อมผู้ต้องหาจริง

๓.๒ ข้อสังเกต

รูปแบบการนำเสนอแม้จะมีความพยายามที่จะชี้ให้เห็นความล้มเหลวของทั้งสามประเด็น แต่ก็ยังไม่ชัดเจนในการนำไปสู่ข้อยุติ ของทั้งสามประเด็น มีเพียงประเด็นเดียว คือตำรวจซ่อมผู้ต้องหา

ประกาศเมื่อ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙

การประกวดรายการสารคดีเชิงข่าว ‘รางวัลสายฟ้าน้อย’ ครั้งที่ ๑ ของสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษามีการเปิดสอนวิชาการด้านนิเทศศาสตร์อย่างกว้างขวาง ทั้งในกรุงเทพมหานครและภูมิภาค โดยจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีภาคปฏิบัติเพื่อฝึกฝนให้นิสิตนักศึกษาที่มีความรู้และความเข้าใจในวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จึงใช้โอกาสนี้จัดให้มีการประกวดสารคดีเชิงข่าว โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่มีคุณภาพของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมของนิสิตนักศึกษาก่อนเข้าสู่วิชาชีพ
๓. เพื่อประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ระหว่างสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานเอกชนที่สนับสนุนโครงการฯ

ประเภทรางวัล

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง
 - ๑.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท ๑ รางวัล
 - ๑.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๗,๕๐๐ บาท ๒ รางวัล
๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์
 - ๒.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๕,๐๐๐ บาท ๑ รางวัล
 - ๒.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๒,๐๐๐ บาท ๒ รางวัล

หลักเกณฑ์การตัดสิน

คณะกรรมการ จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. คุณภาพ (Quality)

- ๑.๑ กระบวนการผลิตมีการค้นคว้าข้อมูลถูกต้อง เป็นจริง แหล่งอ้างอิงเชื่อถือได้
- ๑.๒ ประเด็นและแง่มุมมีความสมดุลรอบด้าน เปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความเห็นหรือให้ข้อมูลอย่างทัดเทียมกัน
- ๑.๓ มีความเป็นปัจจุบันและทันสมัย
- ๑.๔ มีความสมบูรณ์ (5Ws 1H)
- ๑.๕ มีความถูกต้องและเหมาะสมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

๒. คุณค่า (Value)

- ๒.๑ เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือผิดไปจากปกติวิสัย
- ๒.๒ ชี้ให้เห็นผลกระทบเชิงเศรษฐกิจหรือเชิงสังคมโดยส่วนรวม
- ๒.๓ ประเด็นชัดเจน แห่ลคม และสะท้อนแง่มุมใหม่ ๆ
- ๒.๔ การเดินเนื้อหากระชับ ชัดเจน และสื่อความหมาย
 - กรณีวิทยุกระจายเสียง สามารถใช้เสียงประกอบได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง น่าสนใจ และหลากหลาย
 - กรณีวิทยุโทรทัศน์ สามารถใช้ภาพและเสียงสื่อความหมายได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

๓. ผลงาน (Performance)

- ๓.๑ นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมให้เกิดสิ่งดีงามในสังคมไทย
- ๓.๒ มีศักยภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ หรืออาจนำไปสู่การแก้ไขหรือป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวในอนาคต

๔. จรรยาบรรณ (Code of Ethics)

- ๔.๑ เป็นต้นฉบับของผู้ส่งเข้าประกวด ไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น
- ๔.๑ มีสำนึกในจริยธรรมและสะท้อนความรับผิดชอบต่อในการนำเสนอ

ความเห็นคณะกรรมการตัดสิน ให้ถือเป็นที่สุด

ผู้สนับสนุนการประกวด

บริษัท ทูริ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

การส่งผลงานเข้าประกวด

ผู้ส่งผลงานเข้าประกวดต้องเป็นนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สามารถผลิตงานในนามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกลุ่มละ ๓ คน โดยสามารถมีอาจารย์ที่ปรึกษาได้กลุ่มละ ๑ คน และสามารถส่งได้ไม่จำกัดจำนวนชิ้น

หลักฐานการส่งผลงาน

๑. วิทยุกระจายเสียง บันทึกเสียงตลับเทป (Cassette) หรือแผ่นบันทึกข้อมูล (Compact Disc: CD) จำนวน ๘ ม้วน / แผ่น ต่อหนึ่งผลงานที่ส่งประกวด
๒. วิทยุโทรทัศน์ บันทึกเสียงแผ่นบันทึกข้อมูลภาพ (Video Compact Disc: VCD) จำนวน ๘ แผ่น ต่อหนึ่งผลงานที่ส่งประกวด
๓. รายละเอียดของผลงาน ประกอบด้วย
 - ๓.๑ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้จัดทำ ชื่ออาจารย์ผู้รับรอง และชื่อสถาบันการศึกษาที่สังกัด
 - ๓.๒ บทคัดย่อสรุปเรื่องราว พร้อมเหตุผลประกอบในการนำเสนอผลงานดังกล่าว ความยาวไม่เกิน ๑ - ๒ หน้า โดยอธิบายในประเด็นดังนี้
 - (๑) วัตถุประสงค์ในการเสนอผลงาน
 - (๒) ความเด่น ลักษณะเฉพาะหรือความพิเศษของผลงาน
 - (๓) คุณค่าของผลงาน
 - ๓.๓ บทสมมุติ (Script) ของผลงาน
๔. ส่งผลงานมายัง สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ๕๓๘/๑ ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙ และ ๐-๒๒๔๓-๘๔๘๙ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

การตัดสินและประกาศผล

๑. คณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากวงการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และนักวิชาการสาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จำนวน ๗ คน
๒. ประกาศผลการตัดสินและมอบรางวัลในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๘

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

รายนามคณะกรรมการตัดสินรางวัล นักข่าว “สายฟ้าน้อย” ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘

วิทยุ

๑. คุณศุทธิชัย บุญนา	สถานีวิทยุ บมจ.อ.ส.ม.ท. ประธาน
๒. คุณ ไพศาล มังกรไชยา	บริษัท จีจีนิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด
๓. คุณบรรยงค์ สุวรรณผ่อง	บริษัท อีคอนนิวส์ จำกัด
๔. คุณอมรรัตน์ ล้อถิธร	บริษัท ไทยเดย์ดอทคอม จำกัด
๕. คุณกิตติพงษ์ สุนประเสริฐ	วิทยุ บีบีซี ภาคภาษาไทย
๖. คุณเพ็ญนิล สงเนียม	สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์
๗. คุณวิทยา วิทยปฐุมวงศ์	ผู้แทนบมจ. ทู คอรัปชั่น

โทรทัศน์

๑. คุณเทพชัย หย่อง	เครือเนชั่น ประธาน
๒. คุณณตยา แววีร์คุปต์	สทท. 11 กรมประชาสัมพันธ์
๓. คุณสุวรรณา อุยานันท์	บริษัท ลิทธิณี ศรีเอช
๔. คุณเถกิง สมทรัพย์	บริษัท วีโอชด็อก จำกัด
๕. คุณสุริยนต์ จอกลีพันธ์	บริษัท ปาใหญ่ ศรีเอช จำกัด
๖. คุณประสาน อิงคะนันท์	บริษัท ทวีบุรพา จำกัด
๗. คุณวิทยา วิทยปฐุมวงศ์	ผู้แทนบมจ. ทู คอรัปชั่น

ผลการตัดสิน รางวัล “สายฟ้าน้อย” ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘

ประเภท สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง

๑. รางวัลสารคดีเชิงข่าววิทยุ ดีเด่น ได้แก่
“สิทธิมนุษยชนกับการรับน้องในมหาวิทยาลัย” (๔:๔๘) โดย ทีม อำ อาร์ม เบ็ด จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒. รางวัลสารคดีเชิงข่าววิทยุ ชมเชย ได้แก่
 - ๒.๑ “ชีวิตในระบบกับเงินกู้ยืมในระบบ” (๔:๑๐) โดย ทีม คนชอบเล่า จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 - ๒.๒ “หมู่บ้านขยะ” (4:20) โดย ทีม สหาย 2 จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประเภทสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์

๑. รางวัลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ดีเด่น ได้แก่
“หวังไว้ในสันติ” โดยทีม ไร่ส้ม ๒๐๐๕ จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๒. รางวัลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ชมเชย ได้แก่
“คนกับป่า” โดย ทีม คนกับป่า จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ความเห็นกรรมการตัดสินสารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง รางวัล “สายฟ้าน้อย” ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘

มีผลงานส่งเข้าประกวดทั้งหมดจำนวน ๙ เรื่องจาก ๖ สถาบัน

๑.รางวัลสารคดีเชิงข่าววิทยุ ดีเด่น ได้แก่

“สิทธิมนุษยชนกับการรับน้องในมหาวิทยาลัย” (๔:๔๘)

โดย ทีม อำ อาร์ม เบ็ด จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เรื่องย่อ ผู้ผลิต นำเสนอประเด็นการรับน้องในมหาวิทยาลัย ซึ่งกำลังกลายเป็นเรื่องที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากในสังคม เนื่องจากนักศึกษาบางสถาบันจัดกิจกรรมรับน้องที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดข้อกังขาว่าการกระทำบางอย่างจะเข้าข่ายของการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อย่างไรก็ตาม เห็นว่าการรับน้องไม่ใช่สิ่งที่เสียหายถ้าตั้งอยู่ในพื้นฐานของความสร้างสรรค์และไม่ละเมิดความเป็นมนุษย์ซึ่งกันและกัน

จุดเด่น

๑. ผู้ผลิตเลือกเรื่องที่ใกล้ตัวและกำลังอยู่ในกระแส ความสนใจของคนทั่วไป นำเสนอได้อย่างสร้างสรรค์ การเดินเรื่องกระชับ คมประเด็นได้ดี

๒. มีความพยายามหาแหล่งข่าวที่หลากหลาย เกี่ยวข้องกับเรื่อง มีเสียงประกอบจากพื้นที่ ทำให้เรื่องน่าสนใจ

๓. เสียงผู้บรรยายหนักแน่น ชัดเจน และจูงใจ ในภาพรวมนำเสนอในเวลาที่เหมาะสม

จุดที่ควรพิจารณาปรับปรุง

๑. แม้จะนำเสนอข้อมูลและถามความเห็นจากหลายฝ่ายแต่ก็ยังไม่ครอบคลุม เพราะขาดส่วนที่สำคัญคือผู้ปกครอง หรือพ่อแม่ของเด็ก ซึ่งผู้ฟังอยากรู้ว่าคิดอย่างไรต่อเรื่องนี้ และการถามความเห็นจากแหล่งข่าว ยังขาดข้อมูลในเชิงลึก หรือเหตุผลประกอบที่ทำให้เรื่องน่าเชื่อถือและน่าสนใจแต่มักเป็นการถามความรู้สึกมากกว่า ทำให้เรื่องขาดน้ำหนักไปอย่างน่าเสียดาย

๒. ประเด็นสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่กว้างขวาง และมีความเข้าใจในเชิงนามธรรมค่อนข้างมาก ดังนั้นควรระบุชี้ชัด หรือเจาะลึกเฉพาะเรื่องไปว่าสิทธิที่กล่าวอ้างถึงคือเรื่องใด เพื่อให้เรื่องมีความชัดเจนมากขึ้น

๓. ควรระมัดระวังความถูกต้องในการสะกดคำ หรือการใช้ภาษาไทยในบทวิทยุ เพราะอาจทำให้ความหมายบิดเบือนหรือเกิดความเข้าใจผิดได้

๔. การกำหนดชื่อเรื่อง มีผลต่อการรับรู้ของผู้ฟัง ดังนั้น เนื้อหากับชื่อเรื่องควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.รางวัลสารคดีเชิงข่าววิทยุ ชมเชย ได้แก่

๒.๑ “ชีวิตในระบบกับเงินกู้ยืมในระบบ” (๔:๑๐)

โดย ทีม คนชอบเล่า จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เรื่องย่อ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินในระบบของนักศึกษาส่วนหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อมาใช้ในกรณีที่มีเงินไม่พอใช้จ่าย แม้ว่าจะต้องเสียดอกเบี้ยเกือบเท่าเงินต้น โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาที่กู้ยืมเงินจะนำไปใช้จ่ายหมดไปกับการเที่ยวเตร่และติดการพนัน สะท้อนให้เห็นสภาพปัญหาจริงที่เกิดขึ้นในสังคม และยังไม่ถูกแก้ไข

จุดเด่น

๑. เลือกประเด็นได้โดดเด่นและน่าสนใจมาก เพราะยังไม่ปรากฏว่ามีการนำเสนอข้อมูลเหล่านี้มาก่อน การขึ้นต้นและลงท้ายเรื่องทำได้ดีมาก ผู้ฟังได้สนใจ
๒. มีผลกระทบค่อนข้างสูง
๓. กระบวนการผลิต วิธีเชื่อมร้อยเรื่องกับคลิปเสียงประกอบ มีความต่อเนื่อง

จุดที่ควรพิจารณาปรับปรุง

๑. ความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของเรื่องอย่างมาก สารวัตรสืบสวน ยศพันตำรวจตรี ไม่ใช่พลตำรวจตรี ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บังคับการ
 ๒. การสัมภาษณ์แหล่งข้อมูล แม้จะครอบคลุมผู้กู้ ผู้ให้กู้ ตำรวจ แต่ก็นำเสนอเพียงด้านเดียวที่ขาดอาจารย์ ผู้ปกครอง และนักกฎหมาย ซึ่งจะทำให้ความเห็นรอบด้านมากขึ้นและเพิ่มมุมมองต่อกรณีนี้ได้สมบูรณ์ขึ้น นอกจากนี้ ประเด็นที่ถามแหล่งข่าวก็ยังไม่เจาะลึก ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ดีพอ เช่น ถามตำรวจเรื่องผลกระทบหรือผลเสีย หากใช้คำถามที่ดีน่าจะได้แง่คิดมากกว่านี้
 ๓. ควรปรับปรุงเรื่องเสียงบรรยายให้ราบรื่นกว่านี้ เพราะผลงานทางวิทยุ จะให้ความสำคัญกับเสียงที่ได้ยินอย่างมาก ต้องสอดคล้องกับเรื่องที่กำลังจะเล่า และใช้ภาษาไทยได้อย่างชัดเจนถูกต้อง
 ๔. เรื่องราวจะมีความสมบูรณ์มากขึ้น หากได้นำเสนอถึงผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งต่อตัวนักศึกษาผู้กู้ และภาพสะท้อนต่อสังคม ผลเสีย ยังชี้ไม่ชัด ควรเพิ่มเนื้อหามากกว่านี้ และทำบทสรุปให้ดึงดูดใจคนฟังได้มากกว่านี้
- ข้อสังเกต** เรื่องที่มีผลกระทบสูง ทำให้ผู้เกี่ยวข้องจึงไม่เข้ามาดูแล ปัญหาอยู่ที่ใด และจะมีทางออกอย่างไร เหล่านี้ เป็นประเด็นที่สามารถไปหาคำตอบและนำเสนอให้เรื่องสมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น

๒.๒ “หมู่บ้านขยะ” (๔:๒๐) โดย ทีม สหาย 2 จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เรื่องย่อ เป็นเรื่องเกี่ยวกับชาวบ้านหนองปลิง อ.เมือง จ.มหาสารคาม ที่ต้องทนกับสภาพกลิ่นเหม็นรุนแรง ผุ้งแมลงวันและน้ำเน่าเสียจากกองขยะที่อยู่ห่างจากหมู่บ้าน ๒ กิโลเมตร เนื่องจากเทศบาลเมืองมหาสารคามเข้ามาซื้อที่นา ๔๙ ไร่ เพื่อเป็นที่ทิ้งขยะวันละ ๓๕ ตัน โดยน้ำเน่าเสียได้ไหลลงลงมาในบ่อน้ำทำให้กุ้งหอยปูปลาที่ชาวบ้านเลี้ยงไว้ตายหมด เมื่อมีการร้องเรียนก็จะแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ สุดท้ายก็ยังมีภรรยานายมาตั้งอยู่เหมือนเดิม

จุดเด่น

๑. เลือกประเด็นนำเสนอที่น่าสนใจ สร้างสรรค์ มีผลกระทบกว้างขวาง
๒. สะท้อนสภาพที่เป็นอยู่ของการเมืองท้องถิ่น และทำให้เห็นปัญหาของสังคมของส่วนรวม ที่ต้องได้รับการแก้ไข
๓. การเรียบเรียงเรื่อง สื่อและทำให้เห็นภาพได้ชัดเจน ใช้ภาษาสื่อความได้ดีมาก บทและคลิปเสียง กระชับ

จุดที่ควรพิจารณาปรับปรุง

๑. การเลือกใช้เทคนิค Vox Pop (voice of people) โดยไปถามความเห็นของผู้คนที่หลากหลายมาต่อกัน จะเหมาะสมกับการผลิตรายการที่ต้องการความเห็นต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เน้นความสำคัญหรือต้องการรู้จักคนให้ข้อมูล แต่สำหรับกรณีนี้ เทคนิคดังกล่าวอาจไม่เหมาะสม เพราะแหล่งข่าวบางคนจำเป็นต้องมีชื่อตำแหน่ง เพื่อให้รู้ว่าเป็นใคร เช่น ครู และคนสุดท้ายที่ผู้ฟังต้องเข้าใจเอาเองว่าให้สัมภาษณ์ในนาม อบต. ทำให้ความน่าเชื่อถือของเรื่องลดลง เพราะเสียงสัมภาษณ์ไม่ระบุว่าเป็นใคร

๒. การใช้เสียงประกอบ ทุกเสียงที่ใส่ในเรื่องจะต้องมีความหมายและมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนว่าใส่เพื่ออะไร ซึ่งจะต้องสอดคล้องและเสริมเรื่อง แต่กรณีนี้มีเสียงไซเรน ซึ่งความหมายในการรับรู้ของคนทั่วไป จะเกี่ยวกับอุบัติเหตุ ความตาย หรือเหตุด่วนเหตุร้ายมากกว่ารถขนขยะ ดังนั้น จึงไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำลังจะเล่า

๓. แหล่งข้อมูล ควรไปหาหม่อมมอง หรือสัมภาษณ์แหล่งข่าวอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้เรื่องแรงขึ้นและรอบด้านกว่านี้ เช่น เจ้าหน้าที่เทศบาล องค์กรเอกชน เป็นต้น และควรให้ผู้แทนภาครัฐ อธิบายแนวทางแก้ปัญหาด้วย

๔. ต้องระมัดระวังการใช้คำเฉพาะทางวิชาการ หรือศัพท์ที่ไม่เป็นที่รับรู้ในวงกว้าง เพราะคนฟังจะไม่เข้าใจ ทำให้ความน่าสนใจของเรื่องลดลง เช่น EM คืออะไร หากจำเป็นต้องใช้ก็จะต้องมีคำอธิบายสั้นๆ ประกอบ

ข้อเสนอแนะภาพรวม

๑. ประเด็น ในแต่ละเรื่อง ควรกำหนดประเด็นหลักให้ชัดเจนว่าต้องการสื่อสารในเรื่องใด และมุ่งหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่อนั้น เมื่อเริ่มต้นด้วยเรื่องใด ก็ควรต้องจบและสรุปในเรื่องเดียวกัน ไม่แตกประเด็น แม้หากจะมีมากกว่าหนึ่งประเด็น แต่ก็ต้องวางน้ำหนัก เรื่องหลัก เรื่องรอง

๒. เสียงประกอบและผู้บรรยาย ผลงานวิทยุจะให้ความสำคัญกับเรื่องของเสียง ดังนั้น ทุกเสียงที่ผู้ฟังได้ยินจะต้องมีความหมายและเกี่ยวข้องกับเรื่อง ทั้งเสียงสัมภาษณ์ เสียงประกอบ ดนตรี เสียงบรรยาย จังหวะและเวลาที่ใส่ ก็มีความสำคัญ เพราะหากยืดเยื้อมากเกินไปก็ทำให้น่าเบื่อ สั้นเกินไปก็ฟังไม่รู้เรื่อง

หากมีเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวในพื้นที่ และนำเสียงที่เกิดขึ้นมาประกอบ ก็จะเพิ่มความน่าเชื่อถือและทำให้น่าสนใจมากขึ้น เช่น พูดถึงเรื่องรับน้อง ก็มีบรรยากาศ การเชียร์ หรือรับน้อง พูดถึงมือบหรือการประท้วง ก็ได้ยินเสียงการปราศรัย เป็นต้น ทั้งนี้ เสียงประกอบ ไม่จำเป็นต้องเป็นดนตรีเสมอไป โดยเฉพาะข่าว ซึ่งนำเสนอข้อเท็จจริงและต้องไม่มีความเห็นของผู้สื่อข่าว ไม่นิยมใช้ดนตรีประกอบ นอกจากนี้ยังต้องระมัดระวังการเลือกดนตรีที่จะใช้ด้วย เพราะหากไม่สอดคล้องกับเรื่องก็จะทำลายเรื่องไปเลย และหากเป็นดนตรีซึ่งแต่งเพื่อจุดประสงค์อย่างหนึ่ง แต่กลับนำมาใช้สื่อความหมายอีกอย่างหนึ่ง คนฟังก็จะเข้าใจไปคนละแบบกับสิ่งที่คนทำอยากจะทำสื่อสารด้วย

ส่วนการใช้เทคนิค vox pop หรือแทรกเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว ควรเรียบเรียงบทก่อนปล่อยเสียงให้สอดคล้องกับเสียงที่จะใส่ และควรเกริ่นหรือสรุปเรื่องนำ เพื่อสร้างความเข้าใจกับคนฟังก่อน ไม่ใส่ตัดเสียงใส่ทันที ทำให้กระโดดไม่น่าฟัง และไม่เข้าใจเรื่อง

คุณภาพของเสียงสัมภาษณ์หรือเสียงประกอบ มีผลอย่างมากต่อผู้ฟัง ดังนั้น ต้องบันทึกด้วยอุปกรณ์ที่ดี เก็บเสียงมาอย่างชัดเจน ระวังให้เกิดเสียงรบกวนน้อยที่สุด หากได้เสียงที่ไม่ชัด ฟังไม่รู้เรื่อง เทคนิคคือ นำเสนอสั้นๆ หรือไม่ใช้เลยแล้วเลือกสรุปความให้ผู้บรรยายพูดแทน

ระดับเสียงบรรยายกับเสียงแทรก ก็ควรใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกันมาก

ผู้บรรยาย มีความสำคัญมาก เป็นคนที่จะเชื่อมร้อยส่วนต่างๆ ของเรื่องให้ราบรื่น เข้าใจง่าย ดังนั้นต้องเป็นผู้ใช้ภาษาไทยได้ดี อักขระ ความกล้าถูกต้อง ไม่รวบคำ น้ำเสียงมีชีวิตชีวา เป็นการเล่าเรื่องไม่ใช่การอ่านให้ฟัง และต้องเลือกเสียงที่เข้ากับเรื่อง

๓. การเขียนบท วิทยุ ต้องใช้ทักษะการฟัง ซึ่งผู้ฟังจะไม่มีโอกาสฟังซ้ำ เพราะนำเสนอเพียงครั้งเดียวแล้วก็ผ่านไป ดังนั้น การเขียนบท จึงต้องคำนึงถึงความกระชับ ไม่ยืดเยื้อ ใช้ภาษาที่ฟังแล้วเห็นภาพชัดเจน ไม่ใช้คำซ้ำซ้อน

ระวังการใช้ภาษาต่างประเทศ หากมีคำไทยก็ควรใช้คำไทยแทน เช่น เปอร์เซ็นต์ ควรเป็นร้อยละ ไม่ใช้ศัพท์เฉพาะซึ่งไม่เป็นที่รับรู้โดยทั่วไป

๔. แหล่งข้อมูล ต้องหลากหลายและรอบด้าน อีกทั้งมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องอย่างแท้จริง น่าเชื่อถือ และต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง หรือบอกเล่าให้คนฟังรู้ว่า เป็นใคร สำคัญกับเรื่องอย่างไร

๕. ความถูกต้องของข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นผลงานประเภทใด ความถูกต้องของข้อมูล รวมทั้ง ชื่อ ยศ ตำแหน่งของแหล่งข่าว เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะเมื่อนำเสนอผิดพลาด เท่ากับทำลายความน่าเชื่อถือของเรื่องทันที ดังนั้น ต้องตรวจสอบให้แน่ใจก่อนนำเสนอออกอากาศ การป้องกัน จะดีกว่าการตามแก้ไขในภายหลัง

ความเห็นกรรมการตัดสินสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ รางวัล “สายฟ้าน้อย” ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘

มีผลงานส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น ๑๙ ชิ้นจาก ๙ สถาบัน

๑.รางวัลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ดีเด่น ได้แก่

“หวังไว้ในสันติ” โดยทีม ไร่ส้ม ๒๐๐๕ จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

เรื่องย่อ เป็นการนำเสนอเรื่องของชุมชนทำอิฐและความเป็นอยู่ของผู้คนในชุมชนระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข พร้อมกันนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์รุนแรงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งต้องย้ายที่เรียนและจากบ้านเกิดมาเรียนที่โรงเรียนทำอิฐศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนนักเรียนมุสลิม

จุดเด่น

๑. เป็นสารคดีที่มีองค์ประกอบสมบูรณ์ทั้งเนื้อหาสาระและเทคนิคการนำเสนอ ผู้ผลิตได้หยิบยกประเด็นที่มีความทันสมัย และยังอยู่ในกระแสความสนใจของสังคมโดยรวมซึ่งเป็นเรื่องที่มีผลกระทบกว้างขวางมาผลิตเป็นผลงานโทรทัศน์ และเลือกวิธีสะท้อนปัญหาได้น่าสนใจโดยฉีกมุมไปเจาะเรื่องชีวิตการศึกษาของเด็กๆ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องย้ายเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ แทนที่จะบอกเล่าปัญหาของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบตรงไปตรงมา ธรรมดาๆ

อีกทั้งยังเลือกตัวอย่างได้ดี คือ โรงเรียนทำอิฐศึกษา ซึ่งเป็นกรณีศึกษาที่วัดและสุเหร่าอยู่ร่วมกันมานานนับร้อยปี สะท้อนนัยสำคัญที่ทำให้เห็นว่า ในท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลายแต่ทุกฝ่ายก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

๒. กระบวนการผลิต ตัดต่อ ทำได้ดี มุมกล้องมีความหลากหลาย และรู้จักการหาแหล่งข้อมูลภาพเพิ่มเติมเพื่อให้เรื่องน่าสนใจมากขึ้น

๓. ผลงานสะท้อนว่าได้ผ่านการคิด และมีการวางแผนงานไว้อย่างล่วงหน้า

๔. มีความพยายามที่จะหาข้อมูลจากแหล่งข่าวที่หลากหลาย

๕. ทีมงานพยายามนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา และสนับสนุนการใช้สันติวิธี

จุดที่ควรพิจารณาปรับปรุง

๑. ควรเพิ่มความชัดเจนของประเด็น แม้ประเด็นจะดี มีความน่าสนใจ แต่กลับไม่ได้สร้างความคมชัดว่าต้องการจะสื่อความหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ทำให้ขาดพลังของเรื่องเพราะมีหลายประเด็นรวมอยู่ในเรื่องเดียว คนดูจึงอาจสับสน ยังไม่แน่ใจว่าต้องการเน้นการแก้ปัญหาภาคใต้ ปัญหาเด็ก หรือเป็นเรื่องของการแก้ปัญหาในชุมชน รายการที่ดีนั้นจะต้องมีแก่นของเรื่องที่ชัดเจน เจาะลึก และในแต่ละเรื่องแต่ละตอนก็ไม่ควรมีหลายประเด็น ควรมีเรื่องหลักที่เด่นกว่าเรื่องอื่นๆ เพียงประเด็นเดียวที่ลุ่มลึก รอบด้าน เพื่อให้คนดูเข้าใจได้ง่าย

๒. **การปล่อยเสียงประกอบ** การผลิตงานโทรทัศน์นั้นเป็นศาสตร์และศิลปะ เสียงแหล่งข่าวหรือเสียงประกอบในเรื่องทุกประเภท เพลงทุกเพลง กระทั่งภาพทุกภาพก็มีความหมายและนัยสำคัญที่ช่วยให้เรื่องราวสมบูรณ์และน่าสนใจติดตามมากขึ้น แต่ก็ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและระยะเวลาที่เลือกใช้อุปกรณ์ประกอบเหล่านี้ด้วย เพราะการเปิดเสียงยาวเกินไป แทนที่จะทำให้น่าฟัง/น่าดู กลับสร้างความน่าเบื่อ และทำให้ลดความน่าสนใจลง

๓. **พิธีกร** จุดประสงค์หลักของการมีพิธีกรในรายการ เพื่อทำหน้าที่เปิดเรื่อง หรือเชื่อมร้อยเรื่องราวช่วงต่างๆ ให้เกิดความต่อเนื่อง และช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องได้มากขึ้น แต่ก็ต้องมีบทสนทนาหรือบทพูดที่ไม่ยาวจนเกินไป นอกจากนี้หากพิธีกรได้แสดงให้เห็นว่า เข้าไปอยู่ร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ เช่น ลงพื้นที่ไปเปิดหน้ารายงานจากภาคสนาม จะช่วยให้เห็นบรรยากาศที่ดีมากกว่าการเปิดหน้าในสตูดิโอ

๔. **การลำดับเรื่องราว** การดำเนินเรื่องจะต้องมีลำดับที่เรียงร้อยเนื้อหาอย่างเป็นขั้นตอน ไม่วางโครงเรื่องสับสน หรือเนื้อหากระโดดไปมา บุคคลหรือข้อมูลที่ปรากฏในเรื่องต้องมีที่มาที่ไป เมื่อนำเสนอเริ่มต้นเรื่องกับตอนจบควรเป็นเรื่องเดียวกันที่มีความสอดคล้อง กลมกลืนกัน และมีความเป็นเอกภาพ แต่ในเรื่องนี้ กลับกลายเป็นว่า เด็กนักเรียน ได้ถูกชูเป็นประเด็นสำคัญในช่วงแรก แต่ต่อมากลับหายไปเฉยๆ โดยไม่มีคำอธิบาย

รางวัลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ชมเชย ได้แก่

๑. “คนกับป่า” โดย ทีม คนกับป่า จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เรื่องย่อ เป็นเรื่องราวของการรวมตัวของชาวบ้านเป็นองค์กรชาวบ้านเพื่ออนุรักษ์ป่าโคกหินลาด ต.หินลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม มีกิจกรรมในการปกป้องผืนป่าและฟื้นฟูทรัพยากรป่าโคกหินลาด

จุดเด่น

๑. เลือกประเด็นนำเสนอที่น่าสนใจ สะท้อนความร่วมมือของกลุ่มคนที่จะรักษาป่า เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับคนในพื้นที่อื่นๆ ประเด็นชัดเจนเรื่องเดียว มีเอกภาพ

๒. การลำดับภาพ ตัดต่อ กระชับ การวางมุมสัมภาษณ์ การให้แสง ดี ส่งเสริมเรื่อง

๓. ใช้เสียงธรรมชาติมาประกอบเรื่องได้น่าสนใจ

จุดที่ควรพิจารณาปรับปรุง

๑. เรื่องที่นำเสนอแม้จะมีเอกภาพ ไม่หลากหลายประเด็น แต่ขาดความลุ่มลึก เพราะให้ข้อมูลที่เกินภาพกว้างทั่วไป มีใช้การวิเคราะห์ หรือให้เข้าใจที่มา ปรัชญา หรือเหตุแรงจูงใจสำคัญที่เป็นตัวสนับสนุนความคิดของชาวบ้านในการมารวมตัวกันทำกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์นี้

๒. การเลือกเสียงบรรยาย ควรให้มีพลังและเสริมเรื่องมากกว่านี้

๓. การเขียนบท ต้องสอดคล้องกับภาพและเรื่อง บางตอนมีบทกล่าวอ้างถึงแต่ไม่มีภาพปรากฏ ทำให้การรับรู้ของคนดูขาดตอนไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งการเขียนบทก็ยังค่อนข้างราบเรียบเกินไป ขาดสีสันให้น่าสนใจ

ข้อเสนอแนะในภาพรวม

๑. ประเด็น

ปัญหาที่พบมากประการหนึ่งของผลงานที่ส่งเข้าประกวดคือ การมองประเด็นไม่แหลมคม ไม่ชัดเจน กว้างแต่ผิวเผิน ไม่เจาะลึก ทำให้เรื่องขาดพลัง ไม่กระชับใจคนดูเท่าที่ควร เรื่องที่เสนอมา ส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่กว้างมาก พูดยังปัญหาใหญ่ๆของชาติ แต่ขาดตัวอย่างที่จะสะท้อนให้คนดู เห็นและเชื่อว่าเป็นเช่นนั้นจริงๆ เช่น วิกฤติน้ำมันแพง แทนที่จะพูดถึงสถานการณ์โดยรวมกว้างๆ ก็อาจหา คนธรรมดา แต่มีความคิดที่ดี มีวิธีการประหยัดน้ำมันมาบอกเล่าเรื่องราวแทน จะทำให้น่าสนใจมากกว่า

แต่ที่จริงแล้ว ในการเลือกประเด็นหรือเรื่องที่จะนำเสนอ ไม่จำเป็นต้องเป็นเหตุการณ์ใหญ่เสมอไป อาจเป็นประเด็นเล็กๆแต่คนไม่เคยรู้มาก่อน หรือมีแง่มุมที่น่าสนใจ เป็นประโยชน์ เรื่องใกล้ตัว มาเสนอแทนก็ได้

๒. บท ความชัดเจนของประเด็น/ แกนเรื่อง

การเขียนบทนั้น ต้องให้ความสำคัญอย่างมากกับแกนประเด็นที่ชัดเจนของเรื่อง ต้องไม่หลงประเด็น และคุณภาพรวมให้อยู่ในเรื่องเดียวกันให้ได้ ไม่ใช่ในเรื่องหนึ่งเรื่องมีหลากหลายประเด็นจนทำให้คนดูจับสาระสำคัญไม่ได้ หรือไม่แน่ใจว่า คนผลิตต้องการสื่อสารในเรื่องใด

การใช้ภาษาบรรยาย ต้องไม่พรรณนามากเกินไปจนกลายเป็นบทความ โทษคือนั้นสื่อสารด้วยภาพ ดังนั้น บทจึงไม่ต้องยืดเยื้อ และต้องไม่อธิบายซ้ำกับภาพที่ปรากฏ อีกทั้งต้องระมัดระวังการใช้ถ้อยคำหรือภาษาที่ไม่สุภาพ สะท้อนความรุนแรง หรือความเห็นที่มีอคติของผู้นำเสนอ

บทบรรยายกับภาพต้องสอดคล้องกัน และเสริมอธิบายกับเรื่องที่กำลังนำเสนอ

๓. เสียงบรรยาย มีความสำคัญอย่างมาก ต้องเข้ากับเรื่องที่กำลังเล่า

๔. ภาษาภาพ ในการผลิตงานโทรทัศน์ ภาพมีความสำคัญอย่างมาก ภาพที่ดีหนึ่งภาพ สามารถแทนคำอธิบายได้นับพันคำ แต่ต้องระมัดระวังควรหลีกเลี่ยงภาพที่ไม่เหมาะสมหรือแสดงความรุนแรง ความโหดเหี้ยม โดยสามารถใช้กราฟิก หรือ ภาพสัญลักษณ์แทนได้ ซึ่งเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ

๕. ความถูกต้องของข้อมูล เป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของเรื่อง นอกจากนี้ยังต้องมี สมดุลของเรื่อง การวางโครงเนื้อหาต้องไม่เอียง หรือมีอคติ ไม่เสนอความเห็นด้านเดียว แต่ให้อีกฝ่ายต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน เป็นกลางในการนำเสนอ ไม่ใส่ความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้ง

๖. การผลิตสื่อทุกประเภท สิ่งสำคัญคือต้องทำการบ้านและมีข้อมูลที่มากเพียงพอ เพื่อให้เนื้อหามีความสมบูรณ์ คนทำต้องรอบรู้ในเรื่องที่กำลังจะเสนอ และเลือกวิธีการที่น่าสนใจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังต้องรู้ในเรื่องอื่นๆที่มีความเกี่ยวข้องกันด้วย เพราะจะเป็นโอกาสสำคัญทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น เช่น จะทำให้รู้ช่องทางในการหาแหล่งข่าวเพิ่มเติม หรือว่าจะไปนำภาพประกอบเรื่องได้เพิ่มจากที่ใด เป็นต้น

